

پیش از آغاز

گات‌ها از کهن‌ترین و سپنتا‌ترین بخش‌های اوستاست که از خود اشوزرتشت به یادگار مانده. گات‌ها جمع گات به چم سرود یا شعر و گفتار منظوم است. گات در زبان پهلوی به گاس تبدیل شده و به فارسی گاه گوئیم. در علم موسیقی امروزی ایران هنوز واژه گاه به معنی آهنگ یا نُت موسیقی باقی مانده، مانند سه گاه و چهارگاه. در زبان سانسکریت، گات به صورت گیت git درآمده که بعدها به عربی جیت یا جید تلفظ می‌شود و تجوید به معنی خواندن قرآن با آهنگ و وزن می‌باشد. به طور کلی کهن‌ترین ادبیات هر قومی را سرود یا شعر یا مناجات تشکیل می‌دهد، زیرا مردم می‌توانند شعر و ترانه و سرود را به آسانی از بر کنند و به خاطر بسپارند. ادبیات منثور بعدها پیدا می‌شود که آن هم پس از پیدایش خط و نوشتار به وجود می‌آید.

بنابراین اهمیت و تقدس گات‌ها در میان ایرانیان از روزگار بسیار باستان شناخته شده بود، به طوری که اوستاهای بعدی همه آیات گات‌ها را به نیکی و احترام نام می‌برند، از جمله در یسنای ۵۷ که به نام ستوت یشت معروف است آمده: «ما می‌ستاییم کسی که برای نخستین بار گات‌های اشوزرتشت را بسرود.» در وندیداد که کتاب فقهی دین زرتشتی است، در فرگرد ۱۹ بند ۳۸ از پنج گات‌های زرتشت یاری می‌طلبد و در نخستین کرده و یسپرد نیز از گات‌های زرتشت به طور جداگانه نام می‌برد و به هر یک درود می‌فرستد.

یکی از دلایل تقدس زیاد و اهمیت فوق‌العاده گات‌ها، از میان دیگر بخش‌های اوستا، این است که تمام اصول دین و آموزش‌های کیش زرتشتی در آن گنجانیده شده است، گرچه دیگر بخش‌های اوستا را نیز نمی‌توان از نقطه نظر یادگارهای کتبی فقهی و تاریخی و علمی و حماسی و آیینی کم‌اهمیت‌تر دانست، ولی هیچ‌کدام از لحاظ دارا بودن مفاهیم و معانی ژرف خداشناسی و بیان دلکش و ارزش مینوی به پای گات‌ها نمی‌رسند. به راستی می‌توان گفت که گات‌های اشوزرتشت کتاب اصول دین زرتشتی و بخش‌های دیگر اوستا فروغ دین و شریعت و فقه زرتشتی است.

گات‌ها دارای پنج بخش است که روی هم به هفده «ها» یا «هات» تقسیم شده است و چون نگینی در میان یسنا جای دارد. گات‌های پنج‌گانه عبارتند از: ۱- اهنود Ahnavad گات ۲- اُشتود ostavad گات ۳- سپنتمد spantamad گات ۴- وهوخستر

vohuksatr گات ۵- و هیشتوایش vahištuišt گات. کتاب‌های دیگر

اوستا عبارتند از:

۱- یسنا

۲- ویسپرد

۳- یشتها

۴- وندیداد

۵- خرده اوستا. و قدیمی‌ترین بخش‌های اوستا یشتها

می‌باشد.

آغاز اهنودگاه یسنای ۲۹

چگونگی وضع مردمان جهان پیش از برگزیده شدن اشوزرتشت

بند ۱- روان آفرینش (یا روح موجودات جهان) به درگاه آفریدگار به دادخواهی می پردازد و می گوید:

پروردگارا برای چه مرا آفریدی؟ چرا به من پیکر هستی
بخشیدی؟ خشم و ستیز و کینه و زور مرا به ستوه آورده و
برای من به جز تو دادرسی نیست. از تو درخواست می کنم،
برایم یاور و نجات دهنده ای فرستی تا بتواند زندگانی آسوده
و خرمی به من بخشد.

بند ۲- آن گاه آفریدگار جهان از اشا (که مظهر ضمیر پاک و هنجار
آفرینش اهورامزداست) پرسید: چه کسی را تو به عنوان رهبر
و نجات دهنده مردمان جهان می شناسی تا او را یاور و
پشتیبان باشد تا ما به او نیروی آباد کردن جهان و گسترش

راستی بخشیم؟ ای اشا چه کسی را به عنوان پیشوا و رهبر مردمان جهان معرفی می‌کنی که بتواند سپاه بدکاران و گمراهان را درهم شکنند و خشم و نفرت را از جهان و جهانیان دور سازد.

بند ۳- سپس اشا به اهورامزدا چنین پاسخ داد: آن پیشوا و رهبری که برای جهانیان برگزیده خواهد شد، نباید چون سلطانی بیدادگر و زورگو باشد، بلکه باید دادگر و مهربان باشد، ولی من در میان کسانی که در این جهان به سر می‌برند کسی را نمی‌شناسم که بتواند نیکوکاران را در برابر ستم‌پیشگان یاری کند. در واقع چنین کسی باید بسیار نیرومند باشد تا ما بتوانیم به موقع به یاریش برخیزیم.

دنبالهٔ پاسخ اشا

بند ۴- ای مزدا تو خود از همه بهتر می‌دانی که در گذشته چه کارهای ناشایستی از بدکاران و هواخواهان آنان سرزده است یا در آینده سرخواهد زد. پس برای این مأموریت بزرگ یعنی رستگاری مردمان جهان ارادهٔ تو به هر که تعلق گیرد بدان خرسندم.

بند ۵- بنابراین من و روان آفرینش با دست‌های برافراشته از تو خواستاریم که مبادا هرگز نیکوکاران دچار رنج و آزار شوند و به پارسایان و کارگران درست‌کار از سوی بدخواهان رنج و آسیب رسد یا بر آنها غالب شوند.

بند ۶- آن‌گاه اهورامزدا که همه چیز را از خرد خویش در می‌یابد
خطاب به‌اشا و روان آفرینش گفت: آیا یک رهبر دنیوی
شایسته یا نجات‌دهنده روحانی را که سرشار از پاکی و
راستی باشد نمی‌شناسی که من او را به‌عنوان پاسبان و
نگهبان آفرینش برگزینم و مأموریت آرایش جهان را به‌او
سپارم؟

بند ۷- اهورامزدا به‌سخنان خود چنین ادامه می‌دهد: مگر این سرود
مینوی خوشبختی‌افزا (اهونور) را که یگانه سرود
آرامش‌بخش دل‌ها و اراده‌اش با اشا یکسان است برای
پیشرفت جهان و مردمان درست‌کردار نبخشیده‌ام^(۱).
آن‌گاه اهورامزدا خطاب به وهومن یا خرد مقدس خویش
کرد و گفت: ای وهومن کیست آن رهاننده‌ای که تو برخواهی
گزید تا بتواند مردمان را یاری کند و از گمراهی برهاند؟

پاسخ وهومن

بند ۸- یگانه کسی که (به‌نظر من) آیین مقدس را پیروی می‌کند و
اندیشه راستین را می‌گستراند، همانا زرتشت اسپنتمان
است، تنها اوست که خواستار آموزش آیین راستین و
سرودهای ستایش‌مزد است. بنابراین، برای پیش‌برد کارش
ما به‌او زبانی سخنور و گویا و گفتاری دل‌پذیر و شیوا

۱. این بند اهمیت و ارزش پیروی از سرود یتا‌هووئیریو را نشان می‌دهد که پیروی از آن
خواهد توانست جهان را خوشبخت کند.

خواهیم بخشید.

بند ۹- آن‌گاه روان آفرینش با بانک بلند فریاد زد: آیا من باید بدون چون و چرا، رهبری و پشتیبانی چنین شخص ناتوانی را بپذیرم و به سخنان او گوش دهم؟ در صورتی که من در آرزوی فرمانده و سرداری توانا و سلحشور بودم تا بتواند با بازوان نیرومند خود مرا یاور و پشتیبان باشد.

دنبالۀ تقاضای روان آفرینش

بند ۱۰- در این صورت، ای اهورامزدا و ای اشا از شما درخواست می‌کنم، به زرتشت نیروی معنوی و توانایی جسمی ببخشید و ای وهومن تو نیز به زرتشت نیروی اندیشه و هوش سرشار ارزانی دار تا از پرتو آن جهانیان را آرامش و آسایش بخشد. پس ای مزدا با پیشنهادت خشنود و خرسند خواهیم بود و زرتشت را به عنوان شایسته‌ترین مرد جهان به رهبری خود می‌پذیریم.

دنبالۀ تقاضای روان آفرینش

بند ۱۱- ای مزدا - کی راستی و اندیشه نیک و توانایی مینوی به ما روی خواهد کرد؟ کی انجمن مغان و پیشوایان دین آیین تو را خواهند پذیرفت. اینک که یاور و پشتیبانی برایم برگزیده‌ای، آماده‌ام، او را بپذیرم و خشنودی او را فراهم سازم.

سراسر اندیشه و گفتار و کردار اشوزرتشت ندهایی است از سوی اهورامزدا - ای امشاسپندان این سرودهای نیایش را پذیرید - درود برگاتهای پاک^(۱) .

پس از برگزیده شدن اشوزرتشت به پیامبری، آن وخشور فرموده است:

یسنای ۲۸

بند ۱- با دستهای برافراشته به سوی تو ای مزدا با فروتنی تمام پیش از همه چیز خواستارم که بهره‌ای از خرد مقدس خود را به من عطا فرمایی تا به همراهی درستی کردار و ضمیر پاک بتوانم خوشبختی روان آفرینش (همه جهان) را

۱. این بند بعدها به وسیله یاران نزدیک اشوزرتشت، هنگام تدوین گاتها، به آن افزوده شده است و چنانچه از چم آن برمی آید هنگامی افزوده شده که صفات و فروزگان اهورامزدا به نام امشاسپندان درآمده بودند، در صورتی که اشوزرتشت در گاتهای خود نامی از امشاسپندان نبرده است و بعدها هفتن یشت را در مدح امشاسپندان سروده و میان گاتها جای داده‌اند.

فراهم سازم.

درخواست دیگر اشوزرتشت

بند ۲- ای اهورامزدا بشود که با اندیشه نیک^(۱) به تو نزدیک شوم و با پیروی از هنجار هستی^(۲) به ارزش نیروهای تن و روان خود پی برم تا بتوانم راستی جویان را به سوی روشنی و خرمی و زندگانی نیک هر دو جهان رهبری کنم.

نخستین پیامبر یکتاپرستی، اشوزرتشت است

بند ۳- ای اهورامزدا - من این سرودهای ستایش خود را آن سان که پیش از این کسی نسروده است، نیازت می کنم - ای روان راستی^(۳) و ای نیک اندیش واقعی^(۴) - از تو درخواست می کنم تا در جهان نیروی فناپذیر معنویات پرتوافکند. اینک که تو را با ستایش خود فرا می خوانم، به سویم شتاب و مرا از خوشبختی و کامیابی راستین برخوردار ساز^(۵).

بند ۴- هنگامی که با منش پاک تو را با سرودهای ستایش فرا می خوانم، آگاه هستم که مرا برای رهبری روان مردم جهان گماشته ای و از پاداشی که تو ای مزدا اهورا برای کردار نیک می بخشی خبر دارم و آماده ام تا زمانی که مرا تاب و توان^(۶) است، به مردم پیاموزم که به سوی راستی راه پویند.

۱. وهومن

۲. اشا

۳. اشا

۴. وهومن

۵. نگاه کنید به همانند این بند در یسنای ۴۶، بند ۹

۶. نگاه کنید به یسنای ۳۱ بند یک تا چهار

بند ۵- ای راستی کی به تو خواهم رسید؟ کی مانند دانایی از بخشش منش پاک خشنود خواهم شد؟ چه وقت به فرمان برداری از ندای دل و وجدان به سوی تو راه خواهم یافت؟ کی خواهم توانست با زبان خویش و با بیان روشن آیین مقدس تو را به جهانیان بفهمانم؟ چه وقت توان آن را خواهم داشت که جنگ جویان و بدخواهان و راهزنان و گمراهان را به سوی راهی که از همه بهتر و برتر است رهبری کنم؟

بند ۶- ای مزدا به سوی من آی و مرا از بخشش منش پاک و راستی برخوردار ساز - از تو می خواهم که به من زندگی دراز و نیروی سرشاری از مادی و معنوی ارزانی داری تا بتوانم بر کینه بدخواهان و دشمنی دشمنان راه تو پیروز گردم^(۱).

بند ۷- ای اشا بهترین راستی را به من آشکار ساز - ای آرمییتی خواهش و آرزوی مرا نسبت به گشتاسب شاه برآورده ساز. ای مزدا - ای سرور من، چنان کن که پیامبر^(۲) تو بتواند پیروانی برای خود فراهم سازد تا به یاری آنان فرمان مقدست را در جهان بگستراند.

بند ۸- ای اهورا - ای بهتر از همه و ای اشا، ای کسی که پیوسته با بهترین راستی هم اراده ای، آرزوهای مرا و همه یارانم از

۱. نگاه کنید به یسنای ۳۳ بند ۵ و ۶

۲. واژه پیامبر همان مفهوم مانترون یعنی آورنده مانتره یا کلام مقدس است. نگاه کنید به یسنای ۳۲ بند ۱۳.

جمله نامور فر شوستر^(۱) و کسانی را که اراده کنی برآورده ساز تا همه از بخشش نیک اندیشی در این جهان و بهشت جاودان در جهان دیگر برخوردار شویم.

بند ۹- ای اهورامزدا - مبادا هرگز کار ناشایستی از من سرزند که مورد خشم تو قرار گیرم. ای راستی و ای سرچشمه پاک منشی پیوسته می کوشم تو را بستایم - ای کسی که آرزوهای ما را بر می آوری - تو را از ته دل درود می گویم، چه می دانم نمازی که از روی ایمان و اعتقاد کامل انجام گیرد به درگاهت پذیرفته خواهد شد - ای کسی که امید بهشت ما به سوی توست.

ستایشی که با خلوص نیت همراه باشد به درگاه پروردگار پذیرفته می شود.
بند ۱۰- ای مزدا اهورا، کسانی را که با درستی عمل^(۲) و خلوص^(۳) نیت ستایش تو را به جا می آورند کامروا ساز و آرزوهای آنان را برآورده فرما، چه به خوبی می دانم ستایشی که بدون ریا و عمل درست به درگاهت نیاز شود پذیرفته می شود و بازتاب نیک خود را بروز خواهد داد.

از روی ستایش درست می توان به خدا رسید و به حقیقت دست یافت.
بند ۱۱- چون از راه خلوص نیت و ستایش درست می توان به خدا که اصل راستی و پاک منشی است دست یافت، پس ای مزدا

۱. فر شوستر برادر جاماسب وزیر شاه گشتاسب از خاندان هوگوه است.

۲. اشا

۳. وهومن

اهورا با نیروی خرد و کلام خویش مرا آگاه فرما که در روز
نخست، این آفرینش چگونه هستی یافته و پایان آن چگونه
پیش خواهد آمد تا من آن را به درستی به مردم بیاموزم.

نخستین موعظه اشوزرتشت به مردم

یسای ۳۰

بند ۱- اینک از برای کسانی که خواستار شنیدن حقیقت هستند سخن می‌گویم - این گفتار از سوی اهورامزدا سرچشمه راستی و نیک‌اندیشی است و هرکه دانا و هواخواه راستی باشد، باید به آن گوش دهد، زیرا تنها با پیروی آن می‌توان به سرای درخشان فردوس^(۱) راه یافت.

اشوزرتشت مردم را در انتخاب راه خیر و شر آزادگذاشته است.

بند ۲- ای مردم بیایید بهترین گفتار^(۲) را به گوش هوش بشنوید و با اندیشه روشن در آن بنگرید و پیش از آنکه فرصت از دست برود هر مرد و زن باید به‌شخصه میان راه درست (مزدپرستی) یا نادرست (دیوپرستی) یکی را برگزیند، بشود که به یاری مزداهورا در گزینش راه درست کامیاب شوید.

۱. بهشت یا بهترین زندگی

۲. منظور از بهترین گفتار، کلام خود اشوزرتشت است.

وجود دو نیروی همزادی که در آفرینش لازم و ملزوم یکدیگرند.
بند ۳- آن دو نیروی همزادی^(۱) که در آغاز در اندیشه آدمی
پدیدار شدند، یکی «سپنتامینو» یعنی نیکی در اندیشه و
گفتار و کردار و دیگری «انگره مینو» یعنی بدی در اندیشه و
گفتار و کردار است. از میان این دو، نادانیکی را برمی‌گزینند و
نادان بدی را.

کار این دو نیروی همزاد

بند ۴- هنگامی که این دو نیرو به هم رسیدند، هستی و نیستی^(۲)
(حرکت و سکون) پدیدار شد و تا هستی برقرار است بدترین
زندگی و وضع روانی بهره‌ پیروان بدی و بهترین زندگی و
خوشبختی پاداش پیروان نیکی است.

بدان از روی نادانی نیک را از بد نمی‌توانند تمیز دهند.

بند ۵- از میان این دو نیروی همزاد، نادان زشت‌گرا بدترین کردار و
خردمند راست‌گرا، که پیوسته خواستار نیکی و خشنودی
پروردگار است، نیکی را که با خرد مینوی و ایزدی آراسته
است، برمی‌گزینند.

در انتخاب راه نیک از بد، نباید گول فریب‌کاران را خورد^(۳)

بند ۶- از میان این دو نیرو، نادانان چون نمی‌توانند نیک را از بد تمیز

۱. آن دو نیرو یا نیروی همزاد، دو گونه اندیشه یا منش یا پندار است.

۲. نیستی یا نازندگی اغلب به ضد هستی یا مرگ ترجمه شده است.

۳. چون شود اندیشه شخصی خراب ناسره آید به چشمش زرناب
ای بسا ابلیس آدم رو که هست پس به هر دستی نشاید داد دست
(سعدی)

دهند، در هنگام مشورت با بداندیشان و فریب‌کاران، دیو فریب فرا رسد و آنان را به‌گزینش زشت‌ترین اندیشه و ادار سازد و سپس برای انجام کار زشت ناگزیر به‌سوی خشم و زور روی آورند و بدین وسیله زندگی آدمیان را به‌تباهی کشانند.

بنابر قانون ازلی پروردگار، نیکی پاداش نیکان و بدی سزای بدان است.
بند ۷- کسانی که از نیروی ایزدی^(۱) و نیک‌اندیشی و راستی برخوردار باشند و فرشته مهر و دوستی^(۲) در وجود آنان راه یافته باشد، در انتخاب راه نیک کامیاب می‌شوند و به‌پاداش آن در دو جهان بهره‌نیک یابند.

ولی در پایان، نیکی بر بدی چیره‌می‌شود و رستاخیز فرامی‌رسد.
بند ۸- هنگامی که کیفر اهورایی برگناه‌کاران فرارسد و بدان به‌جزای زشت خود رسند، آن‌گاه جهان را نیروی پاک‌منشی فرا خواهد گرفت و با پیروی از راه ایزدی، در پایان، بدی به‌دست نیکی شکست می‌خورد و دروغ به‌بند راستی در می‌آید.^(۳)

بشود که ما از زمرة رستاخیزکنندگان جهان باشیم و به‌رهبری دیگران پردازیم.

بند ۹- ما خواستاریم از زمرة کسانی باشیم که جهان را به‌سوی

۱. خشترا - شهریور
۲. سپندارمذ
۳. از کرم‌دان آن‌چه می‌آزاردت
تا به‌تخت معرفت بنشانندت
(مولوی)

پیشرفت و آبادی و مردم را به سوی راستی و پارسایی
ره نمایند. بشود که مزدا ما را یاری فرماید تا با نیروی اندیشه
و دل (عقل و عاطفه) به سرچشمه دانایی پی بریم^(۱).
بدکاران تا به سزای بدی خود نرسند، به راه راست گرایش نمی کنند.

بند ۱۰- بدکاران پس از رسیدن به سزای زشت خود، پشیمان
می شوند و اندیشه و دل آنان به سوی نیکی خواهد گرایید و
آن گاه اشا و خرد پاک به یاری آنان می شتابد و در گزینش راه
درست به آنان یاری می دهد.

بهشت یا دوزخ هرکس در این جهان در دست خود اوست.

بند ۱۱- ای مردم اگر از قانون ازلی که مزدا برقرار داشته است، آگاه
می شدید و از خوشی و پاداش نیک راستی و رنج و پادافره
زشت کژی در این جهان و سرای دیگر با خبر می شدید
آن گاه کاری می کردید که همیشه روزگارتان به خوشی
بگذرد.^(۲)

یسناى ۳۱

پیام اشوزرتشت را قبلاً هیچ پیامبری به آدمیان ابلاغ نکرده بود.

بند ۱- ای مردم اینک شما را از پیامی آگاه سازم که تا حال کسی نشنیده است، و فرمانی که شنیدن آن برای بدکاران و

۱. حکم تبلیغ به همه داده شده است.

گردون فروگذار و دوران رها کند
در هر کدام دور که خواهد ادا کند

۲. هر بد که می‌کنی تو مپندار کان بدی
قرض است فعل‌های بدت پیش روزگار

برگردان گات‌ها

دروغ پرستان ناگوار خواهد بود، ولی برای کسانی که از ته دل
به مزدا ایمان آورده اند، دل پذیر می باشد.

علت برگزیده شدن پیامبران از جمله اشوزرتشت

بند ۲- از آن جایی که برگزیدن بهترین راه برای مردم کار دشواری
است، من که زرتشت هستم برای رهبری شما برگزیده
شده ام. رهبری که اهورامزدا گواه راستی و درستی گفتار
اوست - باشد که همه برابر آیین مقدس مزدا زندگی کنیم^(۱).

مأموریت اشوزرتشت از جانب پروردگار

بند ۳- من شما را از پاداش و سزایی که اهورامزدا برای گروه نیکان
و بدان مقرر داشته آگاه خواهم ساخت و به شما خواهم گفت
سرانجام کسی که به پیروی راه دین مزدا برآید چیست؟ مزدا
اینها را از زبان و کلام خود به من آموخت و فرمان داد تا آن
را به جهانیان برسانم.

یاری خواستن اشوزرتشت از پروردگار در انجام این کار بزرگ

بند ۴- بنابراین، من از اهورامزدا پیوسته درخواست می کنم، مرا در
این کار بزرگ یاری فرماید تا بهترین راه زندگی را به مردم
بیاموزم و از نیروی خرد و راستی و عشق الهی آرزومندم مرا
توانایی بخشند تا بر دروغ پرستان چیره شوم.
(عین همین دعا را نیز داریوش هخامنشی در کتیبه خود

۱. چون خدا اندر نیامد در میان نایب حق اند این پیغمبران
آن‌گه از حق یا بد او وحی و خطاب هرچه فرماید، بود عین صواب

یادآور شده و از اهورامزدا و ایزدان دیگر خواستار است تا او را در انجام مأموریت و رسالت خود به‌عنوان شهریار یاری کند.)

دنباله یاری خواهی از پروردگار یکتا

بند ۵- ای مزدا اهورا - در پرتو اشا بهترین راه را به من بنما تا هم خود در آن گام بردارم و هم پاداش شادی بخش پیروی از آن را به دیگران بیاموزم. مرا نیز از منش پاک برخوردار ساز تا از حال و آینده مردمان جهان آگاه شوم.

دعای خیر، به ارشادکنندگان راه راستی

بند ۶- کسی که راه راست را به مردم بیاموزد و دیگران را از پیام فرخنده و جاودانی مزدا آگاه سازد، بشود که از بهترین پاداش نیک برخوردار شود و از نیروی اهورایی که در پرتو پاک منشی به دست می آید بهره مند شود.

اهورامزدا سرچشمه انوار صوری و معنوی است.

بند ۷- ای مزدا - ای اندیشمند بزرگی که از روز نخست افلاک را با نور خود روشن ساختی و با نیروی خرد خویش به این درستی و خوبی نظم و هنجار دادی - ای کسی که همواره یکسانی، فروغ ایمان و نور پاک منشی را بر همه ما بتابان^(۱).

جوشش عشق است کاندر می فتاد
هرکه این آتش ندارد، نیست باد

۱. آتش عشق است کاندر نی فتاد
آتش است این بانگ نای و نیست باد

خدا آغاز و انجام همه چیزهاست.

بند ۸- ای مزدا - هنگامی که تو را با نیروی خرد و اندیشه ژرف جست و جو کردم و با دیده دل نگریستم دریافتم که تویی سرآغاز و سرانجام همه چیز - تویی سرچشمه خرد و اندیشه و تویی آفریننده راستی و پاکی و تویی داور نیک کردار مردمان جهان.

اهورامزدا اختیارگزینهش راه نیک و بد را به خودمان داده است.

بند ۹- ای اهورامزدا - تویی آفریننده جهان مادی و خرد مینوی و تویی که به مردم جهان اختیار انتخاب راه نیک و بد دادی تا بنا به اراده خود یا به سوی رستگاری شتابند یا به گمراهی گرایند.

نیکی پاداش گزینندگان راه نیک و بدی پاداش گزینندگان راه بد است.

بند ۱۰- از این دو راه آن که نیک اندیش و در پیشبرد نیکی کوشاست راه رستگاری را اختیار کند و آن کسی که بداندیش و کاهل و تن پرور است، راهی را بر می گزیند که جز از رنج و سختی بهره ای نخواهد برد.

خداوند آدمی را آزاد خلق کرده است.

بند ۱۱- ای مزدا هنگامی که در روز نخست با خرد خویش به کالبد ما جان بخشیدی و به ما نیروی اندیشه و قوه تمیز نیک از بد دادی - از آن روزی که در تن خاکی ما جان و روان دمیدی و به ما اراده و نیروی گفتار و کردار ارزانی داشتی، خواستی که

هرکس بنا به اراده خود و با آزادی کامل راهی را که خود صلاح داند برگزیند.

خرد راهنمای آدمی در انتخاب راه نیک از بد است.

بند ۱۲- بنابراین، از همان آغاز هرکسی خواه طرفدار راستی یا دروغ - خواه نادان یا دانا، بنا بر ندای دل و اندیشه خود عقیده خود را آشکار می سازد. ولی در عین حال خرد مقدس اهورایی پیوسته آماده است تا کسانی را که در انتخاب راه سرگردان و در شک و تردیدند، راهنمایی کند^(۱).

اهورامزدا از همه چیز آگاه است.

بند ۱۳- اهورامزدا از هر کار آشکار و نهان مردم آگاه است و گناهان کوچک و بزرگ همه را با دیدگان روشن بین خود می بیند و پیوسته همه کارها را برابر قانون ابدی خویش^(۲) پاداش و جزا می دهد.

اهورامزدا برای هر کار نیک یا بدی پاداش و جزایی مقرر فرموده است.

بند ۱۴- ای اهورا، می خواهم از نتیجه اعمال مردمان چه در گذشته و آینده با خبر شوم و بدانم چگونه در این جهان و جهان دیگر پارسایان و نیکوکاران به اجر و پاداش کردار نیک خود می رسند و چه سان بدکرداران و گمراهان به جزای بد خود گرفتار می شوند.

خرد دست گیرد به هر دو سرای
(فردوسی)

۱. خرد رهنما و خرد دل‌گشای

۲. قانون اشا

تنها اهورامزداست که می تواند به درستی نیکان و بدان را به کیفر خود رساند. بند ۱۵- آری تنها اهورامزداست که کیفر کارهای مردم را در گذشته و حال و آینده به درستی خواهد داد. چه او برای کسانی (چون دشمنانم) که پیوسته دروغ پرستی و بدکرداری را رواج داده اند و جز از نفاق افکنی و آزار طرفداران با ایمانم قصد دیگری ندارند، سزایی مقرر داشته ای و حساب همه کارهای نیکان و بدان را در روز واپسین مدنظر خواهی داشت.

چه کسی دوست دار و هواخواه اهورامزداست؟

بند ۱۶- هر دانایی که برای پیشبرد راستی از میان مردمان برای خوشبختی باشندگان خانه ها، شهرها و کشورها تلاش کند و آنان را به پیروی از راه راستی فراخواند، چنین کسی از هواخواهان اهورامزدا به شمار است.

دانا باید راه نیک را به دیگران نشان دهد.

بند ۱۷- کدام یک از این دو بزرگ تر است، کسی که دانا و پیرو راستی است یا آن که به دروغ و گمراهی گرویده است؟ پس دانا باید راه نیک را به دیگران نشان دهد تا مبادا نادان سرگشته بماند - ای اهورامزدا ما را در شناسایی راه نیک یآوری فرما.

نباید به گفتار گمراهان و دروغ پرستان گوش داد.

بند ۱۸- هرگز به گفتار و آموزش دروغ پرست و گمراه گوش ندهید زیرا چنین کسی خانه و ده و شهر و کشور را به ویرانی و

تباهی کشاند. پس باید آنان را از خود دور سازید و به خود راه ندهید.

راهنمایی دانایان درمان بخش زندگی است.

بند ۱۹- ای مردم به گفتار دانایان و نیک اندیشان گوش فرا دهید، زیرا راهنمایی و آموزش آنان درمان بخش روح و زندگی است. ای اهورامزدا، این گونه دانایان را به وسیله فروغ و نیروی خود زبانی شیوا و گفتاری دل نشین بخش تا بتوانند در گسترش آیین راستی کامیاب شوند. گرچه ای اهورامزدا تو خود با داوری درست خویش از ضمیر همه آگاهی و پاداش و سزای پویندگان راه راستی و دروغ را به خوبی خواهی داد. **خوشبختی و بدبختی خویش را هر کسی با دست خود فراهم می سازد.**

بند ۲۰- کسی که پیرو راستی است جایگاهش در هر دو جهان در سرای شادی و روشنی خواهد بود، ولی دروغ پرست و گمراه زمانی دراز در سرای تاریکی با ناله و افسوس به سر خواهد برد. این هر دو دسته پاداش و جزای خود را به دست خود و با کردار خویش فراهم می سازند.

پاداش نیکان رسیدن به کمال واقعی و نیروی معنوی است.

بند ۲۱- کسانی که از روی رسایی اندیشه و کردار نیک خود به اهورامزدا گروند، از بخش کمال واقعی و جاودانی و راستی و پاک منشی و نیروی معنوی برخوردار شوند. چنین کسانی به راستی از دوستان و هواخواهان اهورا به شمار

خواهند آمد.^(۱)

خردمندان و نیک‌منشان بهترین دوستان پروردگارند.

بند ۲۲- کسی که دانا و خردمند است، با منش نیک خود حقیقت را دریافت خواهد کرد. چنین کسانی با نیروی معنوی و گفتار نیک خود از آیین راستی پشتیبانی می‌کنند و نسبت به مزدا اهورا وفادارند و شایسته‌ترین یار و مددکار مردم به‌شمار می‌روند.

بشود که همه اعم از خویش و بیگانه به خدا روی آوریم.

بند ۱- برای رسیدن به خوشبختی و بخشایش اهورایی، باید همگی شما ای خویشان و همکاران و یاران و همچنین شما ای گمراهان روی به سوی خدا آرید. پروردگارا بشود که ما همه پیامبر پیغام تو باشیم و کسانی را که دشمن نام و راه تو هستند از خود دور نگه داریم^(۲).

بشود که همه با هم یگانه و یکدل شویم.

بند ۲- ای اهورامزدا از روی خرد مقدس و نیروی سروری خویش دعای ما را مستجاب فرما و مهر پاک و دوستی کامل و رسا را به یاری ما فرست تا همه با هم یک دل شده یکدیگر را از

۱. منظور نیروها و بخشش‌های خرداد و امرداد و اشا و خشترا و وهومن است.
 ۲. در این بند «خویتوش» یعنی، خویش «وَرزَنم» همکاران و هم‌ورزان و «ائیریسنه» یعنی یاران و دوستان اشوزرتشت.

خود دانیم^(۱).

خطاب به گمراهان و بدمنشان و دیوپرستان

بند ۳- ای دیوپرستان و گمراهان، شما و هواخواهانتان و همه کسانی که به شما احترام می‌گذارند، از گروه کژمنشان و تیره دلانی هستید که مدتهاست کردار زشتتان در هفت کشور زمین بر همه آشکار و به بدی شناخته شده‌اید.

بند ۴- شما اندیشه مردمان را از راه راست منحرف کرده و آنان را به ارتکاب زشت‌ترین کارها واداشته‌اید. از این روی شما از یاران دروغ به شمار می‌روید، زیرا از خواست اهورامزدا گریزان و از آیین مقدسش روگردانید.

بند ۵- ای دیوان همان‌گونه که اهریمن زشت‌کردار با اندیشه پلید خود شما را فریفته و به امید و نوید رسیدن به سروری و بزرگی، شما و هواخواهانتان را به کردار زشت واداشته است، همان‌گونه شما نیز، مردمان را گمراه ساخته و از زندگی خوش و جاوید بی‌بهره کرده‌اید.

در نبردگاه هستی پیروزی نهایی بانیکان و راست‌کرداران است.

بند ۶- شخص گناهکار و گمراه ممکن است برای مدتی با کارهای زشت خود کامیاب و پیروز شود، ولی اهورامزدا از خرد خویش به‌گونه اندیشه هرکسی پی می‌برد و کردار همه را به درستی داوری می‌کند و سرانجام برابر قانون ابدی او

۱. منظور برخورداری از بخشش و هومن، خشترا، اشا و سپنتا آمیبتی است.

سروری و پیروزی نیکی و راستی همه جا را فراخواهد گرفت.

هرکاری واکنشی دارد، خواه نیک باشد یا بد.

بند ۷- هیچ یک از این گناه کاران از درس زندگی و واکنش نیک کار و کوشش آگاه نیستند و از داوری و کیفر پروردگاری بی خبرند - ای اهورامزدا، تو تنها از فرجام کار مردم آگاهی و از واکنش گناه مردمان به خوبی باخبر می باشی.

جمشید از گناه کاران در روز واپسین به شمار است.

بند ۸- از میان این گناه کاران جمشید و پسر وی و نگهبان به خوبی شناخته شده است، چه او برای جلب رضایت خود و مردم جهان استفاده از لذت های جهان مادی را به مردم آموخت (نه معنوی را)، ولی مزدا در داوری روز واپسین درباره من چنین قضاوت نخواهد کرد (چه من برای پیشرفت روان مردمان کوشیده ام، نه جسم مادی آنان)^(۱).

فرب کاران گفتار حق را تحریف می کنند.

بند ۹- آموزگاران دروغ تعالیم مقدس را تحریف می کنند و با آموزش های نادرست خویش، اساس زندگی مردم را بهم می زنند. چنین کسانی همه را از بخشش گران بهای عقل و

۱. در این بند منظور از (گاوش بگاوارمنو) خوردن نعمات گیتی است و اشاره بر این روایت است که جمشید حکومت و نیروی مادی و جهانی را بر قبول رسالت احکام هورمزدی به مردم ترجیح داده است. این بند به نظر اغلب اوستادانان از افزوده های بعدی است. بعضی از مترجمان جمله اوستای بالا را خوردن گوشت گاو و خوارش کردن خدای جهان معنی کرده اند.

خرد و به کارگماردن اندیشه درست و راست باز می‌دارند.
ای مزدا از دست چنین کسانی با روح و قلب خود، به تو پناه
می‌آورم.

بند ۱۰- چنین کسانی آموزش‌های کتاب مقدس را که می‌گویند
به زمین و نعمت‌های آن و به خورشید حیات بخش و عناصر
سودمند جهان به دیده احترام بنگرید، گفتاری پوچ
می‌شمارند و بدکرداران را پول و رشوه می‌دهند تا
نیک‌اندیشان را بیازارند و کشتزارها و خانه‌های آنان را ویران
کنند و بر ضد پیروان راه راستی سلاح به کار برند.

بند ۱۱- چنین کسانی پیوسته به نابودی زندگی مردمان کوشند و
مردان و زنان آزمند را با مال جهان بفریبند و به این وسیله
آنان را از راه راست و درست زندگی منحرف کنند و با این
کارها اندیشه پارسایان را پریشان و زندگی آنان را تباه
می‌سازند.

اشوزرتشت قربانی را منع فرموده است.

بند ۱۲- با این آموزش‌ها، آنان مردم را از کردار نیک باز می‌دارند و
حیوانات را با فریاد شادی قربانی می‌کنند و با گفتار
گمراه‌کننده عده‌ای را که چون کوران با چشم و کران
با گوشند، با آشوب و غوغا به جان خلق اندازند تا خود
بتوانند با جور و ستم بر مردم سروری کنند.

فریبکاران همیشه غافل از پایان کار زشت خویش هستند.

بند ۱۳- با هر نیرویی که این پیشوایان دروغین دینی خواسته باشند با منش زشت خود بر مردم سروری کنند، در پایان به تباهی زندگی خودشان خواهد انجامید، ولی هر زمانی که اینان از کردار زشت خود پشیمان شوند و در پی پیام راستین برآیند پیامبر خدا آنان را می پذیرد و بسوی راستی هدایت می کند.

دشمنان اشوزرتشت و کارهای آنان

بند ۱۴- دیربازی است که این گروه گمراه کننده که چشم و گوش خود را به عمد بر حقیقت بسته اند، از خیل هواخواهان دروغ یاری می جویند تا به مردم بفهمانند که با هدیه گوشت حیوان قربانی شده و آشام سکرآور (هوم) می توان تباهی و مرگ را از خود دور داشت.^(۱)

واکنش جور و ستم بر مردم شورش و طغیان آنان است.

بند ۱۵- ولی سرانجام، مردم ستم دیده از این دو دسته پیشوایان دروغین و فرمانروایان ستمگر به تنگ آیند و با شورش علیه آنان، دشمنان خود را نابود کرده و تن و روان خود را در هر دو جهان آزاد خواهند ساخت.

باید با مهر و محبت دل دشمنان را نرم کرد.

بند ۱۶- آموزش های مرد پارسا برای هوشمندان از همه چیز

۱. در این بند منظور از دشمنان پیغمبر، کاوی ها یعنی فرمانروایان و کرپان ها یعنی پیشوایان دین های دروغین است. گروه دیگر گرهما و سایر دیوپرستان هستند.

سودمندتر است. ای اهورامزدا، ای کسنی که در همه کارها
پیروزمندی، رنج و آزار دشمنان را از ما دور دار و ما را یاری
فرما تا خشم و دشمنی بدخواهان را با سخنان مهرآمیز خود
دور گردانیم.

خداوند داور دادگر است.

بند ۱- بر هر کس بایسته است که برابر قانون ازلی (اشا) که آیین بنیادین زندگی است رفتار کند، چه داور بزرگ در روز واپسین نسبت به نیکان و بدان و هم چنین آنان که بدی و نیکی شان برابر است، از روی بی نظری داوری خواهد کرد.

چه کسی یاور نیکی است؟

بند ۲- کسی که با اندیشه و گفتار و کردار با بدی پیکار کند و با دست و زبان از پیشرفت بدی بکاهد یا یکی از بدکاران را به راه راست رهبری کند، چنین کسی خشنودی اهورامزدا را فراهم می سازد و از یاوران نیکی به شمار است.^(۱)

بند ۳- کسی که یکی از طرفداران راستی را خشنود سازد، خواه آن کس خویش یا بیگانه باشد، یا این که یکی از بندگان نیک خدا را یاری دهد، چنین کسی از بوستان بهشت و خرم راستی برخوردار خواهد بود.^(۲)

۱. در این بند تبلیغ دین و جهاد را روا دانسته است.

۲. بهشت خرم در این جا بهشت معنوی است نه مادی و به معنی Best انگلیسی یا

چه کارهایی گناه شمرده می شود.

بند ۴- ای مزدا تو را ستایش می کنم و خواستارم روح نافرمانی و کژاندیشی از پیروانم دور شود. هم چنین خیره سری و بداندیشی از همکارانم و فریب و دشمنی از نزدیکانم و نکوهش و ناسزاگویی از پیشوایان و کشاورزان و دروغ از دوستانم بازداشته شود.

آرزوی اشوزرتشت برای انجام درست رهبری مردم.

بند ۵- برای رسیدن به آرمان خویش و رهبری درست مردمان از سروش (نیروی فرمان برداری و ایمان) یاری می خواهم. آرزومندم که از زندگانی دراز و تندرستی و نیک اندیشی برخوردار شوم و به یاری آشا به پایه رسایی که پیشگاه اهوابی است برسم.

بند ۶- ای اهورامزدا همچون ستایشگر با ایمانی که در راستی و پاکی پابرجاست با دل و جان و با همه وجودم از تو درخواست می کنم که در انجام رسالتم در این جهان به درستی و راستی برآیم و در پایان به دیدار و هم پرستی تو سرافراز شوم^(۱).

→ بهترین است. بنا به فرموده اشوزرتشت هرکس اندیشه و گفتار و کردارش نیک باشد، در هر دو جهان به بهترین و خرم ترین زندگی خواهد رسید. در اوستا سه صفت: مطلق و تفضیلی و عالی خوب یا بد می شود به - بهتر - بهشت مثل good, Better, Best صفت مه یعنی بزرگ می شود. مهتر، مهست واژه انگلیسی magesty از همین ریشه است: صفت بالا = بالا - بالاتر - بالشت و غیره.
۱. یعنی از کثرت به وحدت برگردم یا بر سائی و جاودانگی برسم.

اشوزرتشت آرزومند رهبری همه مردمان جهان است.

بند ۷- ای مزدا - ای بهتر از همه - در اندیشه ام راه یاب تا به درک تو نایل شوم، زیرا آرزومندم در پرتو راستی و پاک منشی بتوانم شنوندگانی را خارج از انجمن مغان به دست آورم تا بشود که همه مردمان به وظایف و تکالیف خود نسبت به خدا و خلق خدا آشنا شوند.

با اندیشه ودلی پاک می توان به رسایی و کمال معنوی رسید.

بند ۸- ای مزدا ما را از حقیقت آگاه فرما تا به یاری اندیشه پاک، تو را به درستی بستاییم. اینک این سرود ستایش (مناجات) را که از راستی و دلی پاک سرچشمه گرفته است، بپذیر. باشد که در پرتو این دو نیرو (اندیشه و دل) به رسایی و جاودانی برسیم.^(۱)

تنها با نیروی خرد ودلی پاک است که می توان خدا را شناخت.^(۲)

بند ۹- ای مزدا تنها با نیروی خرد و بینایی دل است که می توان به سرچشمه راستی که پروردگار است، رسید، نعمتی که در پرتو آن راستی و درستی در افزایش خواهد بود. بشود که به یاری و رهنمایی بهترین اندیشه و دلی پاک از بخشش های راستی و بینایی برخوردار شویم.

۱. منظور از رسایی و جاودانی خرداد و امرداد است.

۲. در اوستای کمنامزدا از این دو نیرو مراد آترسپا و مننگ هسپا، یعنی آتش ایمان و منش پاک یا وهومن و اشا است.

پروردگار رنج و شادی را به فراخور کردارمان در هر دو جهان ارزانی داشته است.
بند ۱۰- ای مزدا - به راستی که همه خوشی‌ها و رنج‌های زندگی
آنچه بوده و هست و خواهد بود، از تو است که به هر کس
به فراخور کردارش از روی دادگری خویش ارزانی
می‌داری. بشود که ما را در پرتو منش پاک و شجاعت معنوی
(خسترا) و پرهیزکاری (اشا) به والاترین بخشش‌ها
برخوردار سازی^(۱).

خدا بر آورنده همه آرزوهای ماست.

بند ۱۱- ای اهورامزدا - ای توانا تر از همه - مرا از ایمان پاک و
استوار و خرد مقدس و شجاعت معنوی و فداکاری
برخوردار ساز - آواز دلم را بشنو و هنگامی که به هر یک
پاداشی در برابر کردارشان می‌بخشی، بدون در نظر گرفتن
لیاقتم مرا مشمول آمرزش خویش ساز.

رسایی و کمال مادی و معنوی تنها با نیروی اندیشه و ایمان پاک فراهم می‌شود.

بند ۱۲- ای اهورا - در اندیشه‌ام راه یاب و از پرتو ایمانی استوار
و خردی پاک مرا رسایی و کمال مادی و معنوی بخش - ای
مزدا ستایشم را به نیکی پاداش ده و به یاری اشا مرا نیروی
پارسایی بخش و در پرتو خرد پاک مرا با عشق و مهر جهانی
بیارای.

۱. از کرم‌دان آنچه می‌آزاردت تا به تخت معرفت بشناندت
مولوی

دعای اشوزرتشت به گروندگان کیش اهورایی.

بند ۱۳- ای اهورایی که از همه چیز باخبری - شادی و خرمی
بی ماندت را همراه با خسترا (نیروی معنوی) و وهومن
(اندیشه پاک) به کسانی که به من گرویده اند بخشش فرما و
به وسیله آرمثیتی (ضمیر پاک) دل های همه را روشن کن تا
همه به خوبی سود پاکی اندیشه و دل را دریابیم^(۱).

پیشکش کردن اشوزرتشت تن و جان خود را در راه خدمت به مردم جهان.

بند ۱۴- من که زرتشت هستم، برای فرمان برداری تو ای اهورامزدا
همه هستی و تن و جان خود را با اندیشه و عشق واقعی به تو
پیشکش و در راه پیشبرد پارسایی، همه کردار و گفتار و
نیروهای خود را در راه خدمت به مردم جهان آماده کرده ام.

بهترین نیاز به درگاه پروردگار گفتار و کردار نیک است.

بند ۱- ای مزدا می دانم که در برابر نیاز گفتار و کردار نیک و ستایش پاک بندگانت به آنان جاودانی و رسایی و نیروی معنوی خواهی بخشید - بشود که ما نیز با این نیازها در ردیف کسانی باشیم که با این نیروها به شناسایی تو و ضمیر خویش نایل می شوند.

۱. آواز خدا همیشه در گوش دلست گو دل که کند گوش به آواز خدا

برگردان گات‌ها

با اندیشه پاک می توان به خدا نزدیک شد.

بند ۲- تنها با اندیشیدن به خدا و گام نهادن در راه پارسایی است که روان آدمی می تواند به مزدا نزدیک شود. پروردگارا، بشود که ما نیز با ستایش و کردار پارسایی به تو نزدیک شویم.

تنها هوشیاران و نیک اندیشان از نیروهای روانی برخوردار هستند.

بند ۳- ای اهورامزدا - با فروتنی تمام ستایش خود را به راستی و درستی (اشا) به تو پیشکش می کنم و آرزومندم که همه جهانیان را با نیروی منش پاک و خسترا (نیروی معنوی) برخوردار سازی، چه می دانم که هوشیاران و نیک اندیشان پیوسته از این نیروها برخوردار می باشند.

تنها پروردگار از درون هر کس آگاه است.

بند ۴- ای اهورا - ما فروغ اندیشه نیک و پارسایی را که از وجود تو پرتوافکن است، خواستاریم، آن نور فروزانی که سبب راهنمایی و قوت قلب مردمان است و به کمک آن نور است که تو می توانی نیک را از بدو پاک را از ناپاک تمیز دهی، چه تویی دانای کل.

اشوزرتشت از پروردگاری خواهد تا پیروان راستی را از شر دشمنان در امان دارد.

بند ۵- ای مزدا چه شگرف است نیروی تو و چه توانا است فرمانروایی تو بر جهان - ما همه آرزومندیم که به یاری نیروهای تو، یعنی وهومن و اشا، بتوانیم درماندگان و ناتوانان

را از شر دشمنان دین و رهزنان راه تو در امان داریم.

همه ما از سوی اهورامزدا آمده‌ایم و باید به سوی او برگردیم.

بند ۶- چون تو ای مزدا سرچشمه راستی و همه نیروها هستی، ما را رهبری فرما تا در پرتو نیروهایت دوران زندگی خاکی را چنان که بایسته است بگذرانیم و در پایان با روانی پاک به سوییت بازگردیم^(۱).

تنها از اهورامزدا باید یاری خواست، زیرا او پشت و پناه همه است.

بند ۷- هر ستایشگر واقعی که معتقد به مهر و بخشایش اهورامزدا و سودمندی آموزش‌های دین او باشد، باید چه درگاه خوشبختی یا هنگام بدبختی با ایمانی استوار پابرجا ماند و به گسترش پیام مقدس بکوشد و یقین بداند که او پیوسته پشت و پناه همه ماست و پیروان راه خود را از پرتو مهر و نیروهای خود نگه می‌دارد.

خداوند هرگز یاور بداندیشان و بدگفتاران و بدکرداران نیست.

بند ۸- آنان که دچار شک و تردیدند، از کارها و کوشش‌های ما هراسان و نگران هستند، چه ما با پشتیبانی مزدا آماده روبه‌رو شدن با هر سختی و خطری هستیم و می‌دانیم که پروردگار یکتا با بداندیشان و بدگفتاران و بدکرداران مخالف و از آنان روگردان است.

۱. یعنی از کثرت به وحدت یا به مبداء خود برگردیم.

همیشه نادانان و بی‌خبران راه کژ را بر می‌گزینند.

بند ۹- آنان که به راه زشت‌کاری و بدگویی گام می‌نهند، در زمره بی‌خبرانند و راستی از آنان دور خواهد ماند. چه آنان خود را از فروغ دانش دور کرده‌اند و در نتیجه خوشبختی نیز از آنان دور خواهد ماند.

دانایان باید نادانان را به راه راست رهبری کنند.

بند ۱۰- ولی فرد دانا و خردمند با آگاهی از دانش خدایی چون هسته مرکزی حقیقت و راستی باید تبه‌کاران و نادانان را به پیروی از نیک‌اندیشی و نیک‌گفتاری و نیک‌کرداری وادارند و بی‌گمان آنان پس از شناخت راه راست و درست همه به سوی خدا روی خواهند آورد.

با پیروی از راه امشاسپندان می‌توان به همه آرزوهای نیک خود رسید.

بند ۱۱- پروردگارا- ما را از بخشش خرداد (رسایی و کمال مادی و معنوی) و امرداد (جاودانگی و نیک‌نامی) که از راه وهومن و اشا و خسترا (نیک‌اندیشی و پرهیزکاری و تسلط بر نفس) به دست می‌آید، بهره‌مند ساز تا در پرتو این فروزگان به آرزوهای نیک خود برسیم.

پیروی از راستی تنها راه خوشبختی است^(۱).

بند ۱۲- کدام است آیین تو و چیست آرزوی تو ای اهورامزدا؟ چه ستایشی سزاوار توست! آن را آشکارا به من بنما تا از برکات انجام آن برخوردار شویم. پروردگارا به ما بیاموز که چگونه در پرتو راستی رهسپار راه تو باشیم.

هدف نهایی رسیدن به خدا و پیوستن به اوست.

بند ۱۳- ای اهورا می دانم راه پاک منشی که به من نمودی راهی است که بر پایه آموزش های هوشیاران و خردمندان استوار است و آن آموزش ها می گوید هر کار نیکی که تنها به خاطر نیکی و راستی انجام پذیرد، سزاوار پیروی است و نتیجه آن همانا رسیدن به توست ای مزدا.

وظیفه آدمی کار و کوشش و آبادانی جهان است.

بند ۱۴- پاداش گران بهای مزدا از آن کسی است که در کالبد جسمانی و جهان مادی با منش پاک به کار و کوشش پردازد و در آبادانی و پیشرفت جهان بکوشد و به این وسیله خواست پروردگار را برآورده سازد^(۲).

۱. ایوو پنتایو اشهه = تنها راه خوشبختی پیروی از اشویی است، یسنای ۴۳ بند ۱
۲. بخشش نیک اندیشی از آن کسی است که کار نیک را تنها به خاطر نیکی انجام دهد.
(نمازیتا اهو)
تو در فکر شادی هرمزد باش نه در فکر پاداش یا مزد باش
(تیمسار آریانا)

ستایش نباید تنها زبانی باشد، بلکه باید با کردار نیک هم همراه باشد.

بند ۱۵- اهورامزدا در آیین خود ما را از بهترین گفتار و کردار آگاه فرموده و برترین راه ستایش را به ما آموخته است. باشد تا با پیروی از علم و عمل یا گفتار و کردار نیک به یاری اهورا از یک زندگانی کامل که سرشار از راستی و درستی باشد برخوردار گردیم.

اشتودگات

یسناى ۴۳

خوشبختى از آن كسى است كه در پى خوشبختى ديگران باشد.

بند ۱- خوشبخت كسى است كه خوشبختى ديگران را فراهم سازد. چنين است فرمان و خواست اهورامزداى چاره‌ساز. از اين روى ما خواستاريم كه با نيروى راستى و پايدارى نياز يكدیگر را برآورده سازيم. اى آرمئيتى، اى مهر خدایى ما را در زندگى از بخشش بينايى كامل و منش پاک برخوردار ساز.

خودشناسى بهترين راه رسايى است.

بند ۲- اى مزدا بهترين بخشش‌ها را كه خودشناسى است به ما ارزانى دار - اى نورانى ترين نور معنوى به وسيله خرد مقدست ما را از دانش و منش پاک برخوردار ساز تا با پيروي

از قانون اشا روزهای زندگانی خود را قرین خوشبختی و
رسایی مادی و معنوی سازیم.

درود به آموزگاران راه راستی.

بند ۳- پروردگارا کسی که ما را به راه راست و درست زندگی و
رستگاری جهان مادی و معنوی رهبری کند، بهشت
بهره‌اش ساز، آن بهشتی که پایگاه پرهیزگاران و پاک‌منشان و
بارگاه قدس اهورایی است. بشود که به رهبری آنان ما به تو
راه یابیم.

مزدداور دادگر کارهای مردمان است.

بند ۴- ای مزدا من دریافتم که تویی توانا و پاک و داور دادگری که
هر نیکی و بدی را پاداش و سزا می‌بخشی - ایمان من به تو
ناگسستنی است. چون پاداش و سزای نیک‌اندیش و
دروغ‌پرست را از زبانه آذر فروغ‌مند و پاکت که جز از راستی
و داد نیست برقرار داشته‌ای^(۱).

مزداسر آغاز و سرانجام همه چیز است.

بند ۵- آن‌گاه تو را مقدس شناختم ای مزدا اهورا که تو را سر آغاز و
سرانجام همه چیز دانستم و دریافتم که تو از روز نخست
نتیجه و بازتاب هر گفتار و کردار نیک یا بدی را مقرر
فرمردی و داوری تو پیوسته بر این اصل است که بدی بهره

۱. منظور از آذر فروغ‌مند آتشی است که در گذشته برای تشخیص گنه‌کار از بی‌گناه
افروخته می‌شد و آن را آزمایش و رگرم می‌نامیدند. مانند عبور سیاوش از آتش برای اثبات
بی‌گناهی خود.

بدان و نیکی پاداش نیکان است تا روز بازپسین.

آموزش راه دین بر همه کس بایسته است.

بند ۶- از آن دم که خرد مقدس مزدا در درون کسی راه یابد، نیروی معنوی و منش پاک در او پدیدار شود و آن‌گاه است که پیامبر تو خواهد توانست به او علم دین و دانش مینوی بیاموزد تا به وسیله آن آموزش‌ها، کشور پارسایی گسترش یابد و کسی نتواند پیروان تو را از راه راست و درست باز دارد.

هرکس باید بیندیشد که کیست، از کجا آمده و برای چه در این جهان است؟
بند ۷- ای مزدا اهورا - هنگامی تو را مقدس شناختم که منش پاک به من روی نمود و واداشت تا بیندیشم که من کیستم و از کجا آمده‌ام و دریابم که وظیفه من در این جهان چیست و به طرفداری از کدام گروه (نیکان یا بدان) برخیزم؟

باید پیوسته دشمن دروغ و دوست دار راستی بود.

بند ۸- آن‌گاه به خود پاسخ داده گفتم من زرتشتم و تا آن‌جا که نیرو دارم دشمن سرسخت دروغ و پشتیبان استوار راستی خواهم بود تا زمانی که همه جهانیان به کشور جاویدان راستی راه یابند - از این روی همیشه ای مزدا تو را ستایش‌گر و با سرودهای نیایش، تو را خواهم ستود.

پیروی از راستی بهترین راه زندگی است.

بند ۹- ای خدای دانا، آن‌گاه تو را مقدس شناختم که وهومن (منش پاک) به من روی آورد و پرسید: چه راهی را با صمیم قلب،

پیروی خواهی کرد؟ و من پاسخ دادم، من راستی را که بهترین
و والاترین راه است پیروی می‌کنم و تا آن زمان که نیرو دارم
دل به این فروغ مینوی خواهم بست.

راه راست را تنها با منش پاک می‌توان شناخت.

بند ۱۰- پس ای منش پاک راه راست را به من بنما چه هماره
خواهان آنم تا با نیروی آرمییتی (آرامش وجدان) آن را
بپیمایم. ای وهومن پیوسته به پرسش‌های ما پاسخ ده چه
راهنمایی‌های تو چنان است که از جانب خدای بزرگ
رسیده باشد و تنها این راهنمایی‌هاست که همه را توانایی و
کوشایی می‌بخشد.

همه ما باید پیوسته در پیشبرد راستی بکوشیم.

بند ۱۱- آن‌گاه تو را مقدس دانستم ای مزداهورا که وهومن (خرد
پاک) بر من ظاهر شد و راه راست را به من نشان داد و چون آن
را دریافتم بر آن شدم تا به مردمان پیاموزم هرچند در این راه
رنج و سختی کشم، راستی را که بهترین آیین است به آنان
نشان دهم.

آوای سروش همان وحی یاندای وجدان است که از درون آدمی
برمی‌خیزد^(۱).

بند ۱۲- هنگامی که فرمان سروش و اشا را از درون خود شنودم بر
آن شدم تا راه راست و آیین درست را به مردم پیاموزم و دمی

۱. آواز خداهمیشه در گوش دلست گو دل که کند گوش به آواز خدا

از آن سر نیچم و چون دانستم که این آیین راست و درست
است با کوشش و اراده و جرأت تمام تعلیم خواهم داد. باشد
که من و پذیرندگان این دین کامروا گردیم.
برای پیشبرد راستی باید در برابر دروغ پرستان ایستادگی کرد^(۱).

بند ۱۳- آن‌گاه تو را مقدس شناختم ای مزدا اهورا که خرد پاک
به من روی کرد و پرسید: ای زرتشت آرزوی تو چیست؟ و
من گفتم آرزومند یک زندگی دراز و سالم هستم تا بتوانم در
برابر دروغ پرستان هرچه بیشتر ایستادگی کنم و بر آنان پیروز
شوم.

اهورامزدا دوستی مهربان و یاور همه است.

بند ۱۴- همان‌گونه که دوست مهربانی پیوسته پشت و پناه دوست
خود است، ای مزدا مرا دستگیر و پشتیبان باش و نیرویی
به من ده تا بتوانم آیین تو را به خوبی بگسترانم و به آنان که
به فرمان تو و دستورهای تو گوش می دهند پیاموزم تا از
دروغ پرستان روی بگردانند و با آنان بستیزند.

با یاد و اندیشه خدای توان بر نیروهای روان افزود.

بند ۱۵- هنگامی تو را مقدس شناختم ای مزدا اهورا که وهومن
به سوی من آمد و مرا واداشت تا دریابم که برای نیرومندی
روان بهترین چیز اندیشه و یاد تو در گوشه خاموشی است و

۱. همین دستور در نماز (به نام ستایش) تکرار شده است که می فرماید وظیفه ما (رزم و
ایوزشنه و پذیرایی دیوان است) یعنی نبرد با بدکاران و دوری از آنان و در صورت حمله آنان
ایستادگی کردن وظیفه ماست.

مرا آگاه فرمود که نباید هرگز به جلب رضایت و خشنودی
دروغ پرستان برآمد، زیرا آنان راستی را بدترین دشمن خود
می دانند.

پیروی درست از فرمان دین خدا، تنها به یاری خرد و ایمان ممکن است.
بند ۱۶- بنابراین من که زرتشت هستم آرمثیتی (نیروی ایمان و
وجدان) را برای خود برگزیدم. باشد که به یاری آن، نیروی
راستی و پاکی چون خورشید تابان بر همه نورپاشی کند و
آرمثیتی و وهومن ما را به حسب کردار نیکمان پاداش و مزد
بخشد.

بند ۱- این را از تو می‌پرسم ای اهورا، مرا آگاه فرما، چگونه تو را به درستی باید ستود؟ ای مزدا آن را به من، که چون جان تو را دوست دارم، بیاموز تا همه بتوانیم از این راه به حقیقت پی بریم و منش پاک به سوی همه ما روی آورد.

پاداش کردار نیک خوشبختی در دو جهان است.

بند ۲- از تو می‌پرسم ای اهورا، چه به راستی می‌خواهم بدانم، آیا

۱. بعدها نویسنده خردۀ اوستا در گاه هاون می‌فرماید: «اهوا یریم برشتم اشه‌ونم اشه‌رتوم یزه میده» پرسش‌های اهورایی را که رد و رهبر آشویی است می‌ستاییم و منظور همین یسنای ۴۴ می‌باشد، زیرا از پژوهش و جویش و پویش است که آدمی به حقیقت پی می‌برد و وهومن او را راهنمایی می‌کند:

پرس هرچه ندانی که فعل پرسیدن دلیل راه تو باشد به وقت نادانی

سرانجام زندگی پارسایی خوشبختی در دو جهان است و کسی که برای رستگاری روان دیگران می‌کوشد، بهره‌ نیک خواهد برد؟ این را ای مزدا می‌دانم هر که به مردم مهر ورزد و برای رستگاری دیگران بکوشد، چنین کسی دوست تو و درمان‌بخش زندگی مردم خواهد بود.

همهٔ آفرینش‌ها از خداوند است.

بند ۳- از تو می‌پرسم ای اهورا - چه به راستی می‌خواهم بدانم - جز تو چه کسی در روز نخست آفرینش را بیافرید؟ چه کسی به خورشید و ستارگان راه سیر بنمود؟ کاهش و افزایش ماه از کیست؟ این‌ها و بسا چیزهای دیگر را می‌خواهم به درستی بدانم.

خداوند نگهدار زمین و آسمان است.

بند ۴- از تو می‌پرسم ای اهورا - چه به راستی می‌خواهم بدانم - جز تو چه کسی نگهدار زمین در پایین و سپهر در بالا است؟ جز تو چه کسی آفرینندهٔ آب و گیاهان است؟ جز تو کیست آن که به باد و ابر تندروی فرمود؟ جز تو چه کسی برانگیزندهٔ منش پاک در مغزهای مردم است؟

سه‌گاه نماز.

بند ۵- جز تو کیست آن هنرمند بزرگی که روشنایی سودمند و شب آرام‌بخش را بیافرید؟ جز تو کیست ایجادکنندهٔ خواب و بیداری؟ و جز تو چه کسی پدیدآورندهٔ بامداد و نیمروز و

شب است که مردم را برای ادای نماز تو فرا می خواند؟^(۱)

خداوند این جهان را برای شادی ما آفرید.

بند ۶- از تو می پرسم ای اهورا - به راستی می خواهم بدانم - آیا روزی دانش واقعی و خرد مینوی (آرمیتی) را به یاری ما خواهی فرستاد؟ چه می دانم ملکوت تو بر نیک منشی و راستی استوار است و برای چه کسانی این جهان بارور و شادی بخش را بیافریدی.

بند ۷- این را می دانم ای اهورا که تو از روز ازل نیروی معنوی و مهر و دوستی جهانی و همگانی را بیافریدی، تویی آن کسی که از روی خرد مهر فرزند را در دل پدر و مادر برانگیخته ای. ای مزدا آرزو مندم که به وسیله خرد مقدس به تو نزدیک شوم و تو را چنان چه باید بشناسم.^(۲)

بند ۸- ولی ای مزدا - چگونه می توان به اراده تو پی برد و راه و روش زندگی نیک منشی و پارسایی را یافت و چگونه می توان روان خود را به سوی رستگاری دو جهانی پیش برد؟

بند ۹- این را به راستی می دانم که روان پیروان آیین تو ای مزدا در هر دو جهان در بهشت^(۳) (بهترین جای) قرار خواهند گرفت

۱. در زمان اشوزرتشت ایرانیان برابر آیین مهرپرستی روزی سه بار به پرستش مهر می پرداختند و اینک هم بالای نقاره خانه های مساجد بزرگ ایران در هنگام طلوع خورشید و ظهر و غروب با نقاره زنی و آواز کرنا و بوق آن را به مردم اعلام می کنند.

۲. تکرار «از تو می پرسم ای اهورا» در ترجمه هر بند ضروری نیست، زیرا در شعر تکرار واژه ها لازم است، ولی در نثر و ترجمه نیست.

۳. بهشت یا Best یعنی بهترین مانند مه مهتر مهست magesty.

و مردم تنها از راه پیروی راستی و پاک‌منشی به کشور
جاودانی تو راه خواهند یافت.

بند ۱۰- به راستی ای مزدا چنین خواهد بود. چون راه و آیین تو
بهترین ارمغان برای آدمیان است و از آن جایی که این آیین با
راستی یکسان است، پیروان آن را فراخی و آسایش و
رستگاری دو جهانی خواهی بخشید.

یاری خواستن اشوزرتشت از پروردگار برای انجام درست رسالت خویش.

بند ۱۱- ای مزدا - اینک که من به ارشاد مردم و آموزش راه تو
پرداخته و با همه دروغ‌پرستان به ستیزه برخاسته‌ام، مرا
نگهدار و پشتیبان باش و خرد پاک را به یاری مردم فرست تا
به گفتار و آموزش‌هایم پی برند.

بند ۱۲- از تو می‌پرسم ای اهورا - به راستی می‌خواهم بدانم که
برای آموزش راهت نخست به کدام سوی روی آورم، آنان
که پیرو دروغ هستند یا آنان که طرفدار راستی‌اند؟ و با
دروغ‌پرستان چگونه رفتار کنم، مگر آنان دشمن تو نیستند؟
بند ۱۳- ای اهورا - آیا باید از پیروان دروغ و مردمان بی‌دین و ایمان
دوری کنم و آنان را از خود برانم؟ چگونه باید با کسی که
برای شنیدن راستی و گفتار خردمندانه دل بستگی نشان
نمی‌دهد، رفتار کنم؟

بند ۱۴- ای اهورا - آیا باید رهبری دروغ‌پرستان را به راستی
خواهان واگذارم تا با آموزش کلام آسمانی روان آنان را از

آلودگی پاک گردانند، یا باید با وارد ساختن شکست کامل
به هواخواهان دروغ و تبه کاران، فریب و بدکاری آنان را از بین
ببرم و بی اثر گردانم؟

بند ۱۵- ای اهورا - هنگامی که سپاه دروغ پرست در برابر سپاه
راستی صف آرایی کرده و به هم می تازند، آیا راستی را
توانایی آن هست که دروغ را شکست دهد و طرفداران خود
را نگهداری کند؟ چه وقت ای مزدا برابر قانون تو راستان را
بر دروغ پرستان پیروزی خواهی بخشید؟

بند ۱۶- ای اهورا - آن شخص دلیر و پیروزمندی که باید از روی
دستور تو دین داران و راستی خواهان را در پناه خود گیرد و
پیروز گرداند کیست؟ آن را با الهام به من باز گوی که کیست
آن داور نجات دهنده دانایی که بدین کار گماشته ای؟ بشود
که سروش (ندای وجدان) و وهومن (منش نیک) او را و همه
آنانی را که دوست دار تو هستند یار و یاور باشند ^(۱).

نعمت رسایی و جاودانی به کسانی نوید داده شده که پیرو راستی باشند.

بند ۱۷- ای مزدا - هنگامی که به دستور تو با جدیت تمام در راهی
که نمودی رهسپار شوم، آیا سخنانم در مردم اثر خواهد
کرد؟ و چنان چه نوید داده ای رسایی و کامروایی نهایی بهره
نیکان و راستان خواهد بود؟

۱. منظور ستوشیانت پیروگری است که ایرانیان پیش از اشوزرتشت ظهور او را بشارت
داده بودند.

بند ۱۸- ای اهورا - چگونه در پرتو اشا (راستی و پاکی) به درک راه تو و حقایق زندگی پی خواهیم برد؟ و ای مزدا - چه وقت از کمال و رسایی (خرداد) و جاودانگی (امرداد) برخوردار خواهیم شد؟ و چگونه خواهیم توانست این دو نعمت را به مردم جهان ارمغان کنم؟

هر فردی باید به هم نوع خود کمک کند.

بند ۱۹- ای اهورا - آیا کسی که پیمان شکنند و نیکان و پارسایان را در هنگام حاجت یاری نکند، چه جزایی برایش مقرر داشته‌ای؟ به راستی که چنین کسی برابر آیین تو در سرای دیگر به پادافره کوتاهی در انجام وظیفه اش نسبت به هم نوعان گرفتار رنج و سختی نخواهد شد؟

همکاری و یاری بدکاران نیز گناه شمرده می‌شود.

بند ۲۰- ای مزدا - چگونه ممکن است این دیوان بدکار که با جور و ستم و کشتار به فرمانروایی رسیده‌اند، از شهریاران خوب به شمار آیند و چگونه هواخواهان آنان که چون کریان‌ها (کوران با چشم) و اوسیج‌ها (کران با گوش) هستند و برای خشنودی اربابان خود (کاوی‌ها) جهان را پرازی دادگری و خونریزی کرده‌اند، از گمراهان به شمار نیایند؟ آری این بدکاران برای به دست آوردن نیرو و دارایی حاضرند جهانیان را از راه درست و راست دور نگهدارند.

دومین سخن رانی همگانی اشوزرتشت

بند ۱- ای کسانی که از دور و نزدیک برای آگاه شدن آمده‌اید. من برایتان سخن می‌گویم - همه گوش هوش فرا دهید و بشنوید حقایق را که برایتان روشن می‌سازم و بایسته است که آن را به‌خاطر بسپارید تا مبادا آموزگاران دروغ شما را گمراه کنند و با گفتار نادرست و فریبنده زندگانی شما را در دو جهان تباه سازند.

دوکونگی روش اندیشیدن.

بند ۲- من می‌خواهم از دو مینو یا دو گونه روش اندیشیدن در آدمی سخن گویم که یکی پاک و سپنتامینویی است و دیگری ناپاک وانگره مینویی است. این دو، همیستار و

مخالف یکدیگرند و هیچ کدام در اندیشه و گفتار و کردار و آموزش و آرزو و عقیده و روح یکسان و همانند نیستند.
نتیجه نافرمانی از آموزش پشیمانی است.

بند ۳- من می خواهم سخن بگویم درباره آن چه که پایه و بنیاد زندگانی نیک است و آن را از اهورامزداى دانا فرا گرفته ام. کسانی که این سخنان را بشنوند و برابر آن رفتار نکنند در پایان پشیمان می شوند و افسوس خواهند خورد.
بهترین راه زندگی.

بند ۴- اینک سخن می گویم از راهی که برای زندگی بهترین راهها است. راهی که از مزدا فرا گرفته ام و آن راه پیروی از اشا (راستی و درستی) است. راهی که پروردگار دانا، که چون پدری مهربان و نیک اندیش است، برقرار داشته تا با پیروی آن این زمین بکر به وسیله کشاورزان کوشا بارور شود. آری مزدا از همه چیز آگاه است و نمی توان او را فریفت.

کسانی به رسایی و جاودانی خواهند رسید که به ندای وجدان گوش دهند.
بند ۵- من سخن می گویم از آن چه که مزدای پاک به من آموخت. سخنی که شنیدنش برای مردم بهترین آموزشهاست و آن این که، کسی به پایه رسایی و جاودانی خواهد رسید که به ندای وجدان خود گوش دهد و بدان ارج گذارد، چه خشنودی اهورامزدا از راه اندیشه نیک و کردار درست (آن چه که وجدان گوید) به دست می آید.

اهورامزدا خیرخواه همه است.

بند ۶- من می خواهم سخن گویم از کسی که بزرگ تر و خیرخواه تر از همه است و او اهورامزداست. او به وسیله خرد و روان پاک خودش ستایش کسانی که او را می ستایند می شنود، آرزومندیم که با خرد پاک و ایمان درست به او دست یابیم و ما را از آنچه بهتر از همه است بیاگاهاند.

این است فرمان ابدی اهورامزدا.

بند ۷- اوست کسی که پاداش نیکوکاری و پادافره بدکاری را تا ابد برقرار داشته، خواه آن کردار در گذشته انجام یافته باشد یا در حال و آینده انجام پذیرد و آن این که روان پاکان و پرهیزکاران پیوسته شاد و خرم و روان بدکاران همیشه گرفتار رنج و شکنجه خواهد بود. این است فرمان ابدی که اهورامزدا با دانش خویش برای همیشه برقرار داشته است.

راه خداشناسی

بند ۸- از آن جایی که پروردگار یکتا را با دیده دل و از راه پارسایی شناخته‌ام، خواهم کوشید همه را به سوی او رهبری کنم و به مردم پیاموزم که اهورامزدا را تنها می توان از راه راستی با اندیشه و گفتار و کردار نیک شناخت و درود و ستایش خود را تنها به پیشگاه او تقدیم کرد.

تنها اهورامزدا سزاوار ستایش مردم است و بس.

بند ۹- خردمند نیک اندیش کسی است که به دیگران می آموزد که

اهورامزدا از همه بیشتر و بهتر سزاوار ستایش و پرستش است. اوست که داوری همه کارهای مردم را در دست دارد و به راستی تنها او سرور و آفریدگار همه آفرینش‌ها است. باشد که همه با منش پاک و کار نیک به او نزدیک شویم.

خودشناسی خداشناسی است.

بند ۱۰- اهورامزدا را باید با ایمانی کامل و از روی راستی ستود، چه او به ما نوید داده است که در پرتو راستی و نیک‌منشی و خویش‌شناسی (شهریور) می‌توان به‌رسایی و جاودانگی دست یافت و آنگاه است که ما را برای همیشه در کشور مینویی در فروغ بی‌پایان خویش جای خواهد داد.

خدا دوست و برادر و پدر همه ماست.

بند ۱۱- کسی که از پرستش دیوان و فرمان‌برداری از آنان روی بگرداند و به پروردگار یکتا و آیین پاکش روی آورد، اهورامزدا به‌چنین کسانی برابر وعده‌ای که فرموده چون دوست و برادر و پدر است، و راه اینان با دشمنان اهورامزدا کاملاً جداست.

روبه روشن شدن اشوزرتشت بادشمنى بدانديشان.

بند ۱- پروردگارا- به کدام خاک روى آورم؟ به کجا رفته پناه جوييم؟ دشمنانم مرا از دوستان و بستگان جدا کرده اند و آنان از من کناره مى جویند. از بزرگان و فرمانروایان نادرست نیز خشنود نيستم و با اين وضع چگونه مى توانم در راه خدمت به تو اى اهورامزدا کامياب شوم و آيين پاکت را گسترش دهم؟

دارايى مادی و معنوی، هر دو در راه درست زیستن لازم است.

بند ۲- اى مزدا - مى دانم چرا کارى از پيش نمى برم، چون داراييم اندک و يارانم کم اند - اى اهورا نظرى به من افکن و چنان که دوستى به دوست خود يارى و دلدارى دهد، مرا نيروى

درونی و آرامش خاطر بخش و از پاداش نیک‌منشی‌ات مرا
خاطر جمع ساز.

دنباله درخواست اشوزرتشت

بند ۳- ای مزدا - سپیده‌دم امید، کی به‌در آید و مردم چه وقت
به‌سوی راستی روی آورند و دستور نجات‌دهنده خود را
پیروی خواهند کرد؟ کی پیامبر تو با گفتار سودبخش خود
در رستگاری روان مردم کامیاب می‌شود؟ ای اهورا فرشته
نیک‌منشی را به‌یاری آنان فرست و مرا در انجام این وظیفه
بزرگ کامرواگردان^(۱).

ایستادگی در برابر بدی وظیفه دینی همه ماست.

بند ۴- پیروان دروغ نمی‌خواهند مردم به‌سوی راستی روند و
می‌کوشند تا آنان را از پیشرفت در زندگی و آبادانی شهر و
روستای خود بازدارند. چنین کسانی کردارشان زشت و
ویران‌گر است. بی‌گمان کسانی که با تمام نیروی مادی و
معنوی به‌دشمنی با آنان برخیزند، به‌راه راست و درست و
آیین نیک اهورایی گام می‌نهند.^(۲)

ارشاد و رهبری بدکاران بر همه بایسته است.

بند ۵- هرگاه یکی از پیروان راستی، دروغ‌پرست بدکاری را به‌راه

۱. در این بند و بند ۱۱ یسنای ۴۵ اشوزرتشت خود را یکی از سوشینت‌ها یا موعود خیر
و نجات‌دهنده مردم جهان معرفی می‌کند.

۲. منظور مردمان بیابانگردی است که مانع دیگران در سکونت در یک جا و آبادکردن ده
و روستا و شهر می‌شوند.

راست رهبری کند و به آیین اهورایی درآورد، برآوست که به دیگر هم‌کیشان آگهی دهد تا آنان چنین کسی را از آزار بداندیشان نگهداری کنند و یار و یاور او باشند. این است خواست و دستور اهورامزدا.

کسی که گمراهان و نادانان را به راه راست رهبری نکند گناه کار است.

بند ۶- ولی هرگاه شخص دانا و توانایی به یاری او برنخاست، خود از گروه بدکاران به شمار است، چه بدکار کسی است که بدکاری را یاری دهد و نیکوکار آن که نیکان را یار و یاور باشد. چنین است آیین و خواست اهورا از آغاز هستی.

بیمودن راه درست آیین زندگی باید با یاری فروغ ایمان و منش پاک هر دو باشد^(۱)

بند ۷- ای مردم - هنگامی که دروغ پرست و گمراهی در پی آزار و گزند ما برخیزد، به جز فروغ ایمان و اندیشه پاک چه چیز دیگر می‌تواند برابر قانون جاودانی مزدا ما را پشت و پناه باشد. ای اهورامزدا همه ما را از فرمان و دستور مقدس خود آگاه فرما.

بدی به بدکاران بر می‌گردد.

بند ۸- کسی که در پی تباهی دیگران بر می‌آید، مبادا از کردار بدش

۱. این بند نماز «کمنامزدا» است که هر روز در نماز سرش‌واژ تکرار می‌کنیم و به ما گوشزد می‌کند، پیروی از اصول دین باید به یاری آترسچاومننگ‌هسچا یعنی آتش ایمان و منش پاک و خرد باشد و بدون کمک این هردو نیرو، یعنی اندیشه نیک و دلی پاک پیروی از دین درست نیست.

آسیبی به دیگران رسد و بشود که بدی و آزار او به خودش برگردد، چه برابر قانون تو ای مزدا خوشی و خوش بختی از بدکاران و آزار رسانندگان دور خواهد ماند.

اشوزرتشت نخستین پیامبر یکتا پرستی از سوی پروردگار است.

بند ۹- منم نخستین برانگیزنده ای که به مردم پیاموخت که تویی ای اهورامزدا به پرستش سزاوارترین و بهترین داور کردار مردمان و سرور راستی و آفریننده پاک. باشد که همه با اندیشه درست آن را دریابند و به کار بندند.

پل چینود یعنی پل گزینش نیکان از بدان و آزمایش کردار مردمان یا پل توچین کردن

بند ۱۰- می دانم ای مزدا اهورا که هر مرد و زنی که برابر آموزش و آیین تو در سراسر زندگی کاری را که بهتر از همه است به جای آورد، به پاداش آن، بخشش پاک منشی به او ارزانی خواهی داشت و او را به آسانی از پل چینود خواهی گذراند.

دوزخ پایگاه دروغ پرستان است.

بند ۱۱- کوی ها و کرپان ها و گروه دیگر مردم فریبان^(۱)، همه را به سوی کردار زشت فرامی خوانند تا زندگی دو جهانی آنان را تباه سازند، ولی روان و وجدان آنان هنگامی که به سر پل چینود رسد در بیم و هراس افتد و تا زمانی دراز گرفتار

۱. کوی ها: فرمانروایان بد و کرپان ها: پیشوایان بد.

دوزخ خواهد شد.^(۱)

پیروان دین مزدیسنی از هر گروه و نژادی که باشند رستگار خواهند شد^(۲)

بند ۱۲- هنگامی که فرزندان و نییرگان فریان تورانی راستی را دریافتند و به یاری ایمان پاک و شجاعت درونی خود دین نیک را پذیرفتند و منش نیک آنان را وادار ساخت تا به کشور جاودانی و دین مزدایرستی روی آورند، بی گمان در روز واپسین رستگار خواهند شد.

پذیرفتگان دین از هر گروهی که باشند محترمند.

بند ۱۳- از میان مردمان کسی که با فرمان برداری خویش سپنتمان زرتشت را خشنود سازد، سزاوار هرگونه احترام است، به چنین کسی مزدا اهورا بهترین زندگی بخشد و منش نیک او را سزاوار فردوس برین گرداند. ما چنین کسانی را یار و یاور راستی خواهیم شناخت.

گشتاسب کیانی در گسترش دین اهورایی کوشش کرد.

بند ۱۴- به راستی یکی از این یاوران، شاه دلیر گشتاسب کیانی است، کسی که دوست و هواخواه راستی بوده و در گسترش دین بهی و بزرگداشت انجمن برادری (مغان) کوشش کرده است. بشود که اهورامزدا چنین کسانی را شایسته رسیدن به بارگاه خود گرداند و در سرای فردوس جای دهد.

۱. دوزخ یا دوش اخو = پایه و مرحله پست

۲. در دین زرتشتی ملی گرایی و تعصب نژادی راه ندارد.

دین مزد یسنی راه نیک و بد زندگی را به شما خواهد شناساند.

بند ۱۵- ای هچدسب و اسپنتمان^(۱) و ای مردمان جهان آگاهتان سازم، هرگاه بخواهید نیک را از بد و دوست را از دشمن تمییز دهید، باید بکوشید تا برابر آیین اهورامزدا و قانون جاودانی او رفتار کنید، زیرا تنها در پرتو اشامی توان به حق و راستی زندگی پی برد.

تبلیغ راه اشا باید پیوسته همراه با آرمئیتی یعنی مهر و فروتنی باشد.

بند ۱۶- ای فروشتر هوگوه - اینک که تو و یاران پارسا برای گستردن دین راستین به سرزمین‌های دیگر روی می آورید؛ امیدواریم کامیاب شوید. باشد تا مردم جهان را به کشور جاودانی راستی و نیک منشی راهنمایی کنید و بر فر و شکوه دین مزدا اهورا بیفزایید.^(۲)

با پیروی از ندای وجدان می توان به راه راست گام نهاد.

بند ۱۷- ای جاماسب دانا از خانواده هوگوه - اینک که تو از کارهای روا و ناروا آگاه شدی و به ندایی که از درونت برخاسته است گوش فرا دادی و به پیروی و ستایش دین پرداختی، همیشه راستی (اشا یا ندای وجدان) را مشاور خود قرار ده و بی گمان بدان که اهورامزدا از همه چیز آگاه است و درست را از نادرست به خوبی بازشناسد.^(۳)

۱. هچدسب و اسپنتمان اسامی خانوادگی و نیای اشوزرتشت است.

۲. فروشتر از خاندان هوگوه پدرزن اشوزرتشت و برادر جاماسب حکیم است.

۳. جاماسب دانا نام برادر فروشتر و داماد اشوزرتشت است.

بادستان خود دوست و بادشمنان بد باشید.

بند ۱۸- کسی که به راستی با من دوست باشد، من نیز او را به بهترین چیزی که دارم بشارت می‌دهم. ولی کسی که با من دشمن باشد، من نیز دشمن او خواهم بود. این است خواست مزدا و اشا و این است تصمیم من از روی خرد و هوش.
پیروی از فرمان خدا خوشبختی آدمیان در هر دو جهان است.

بند ۱۹- کسی که آموزش‌های مرا به بهترین وجه برابر آیین مقدس به جای آورد، در این جهان بهترین زندگی پاداش اوست و در سرای دیگر در کشور جاودانی از خوشبختی واقعی برخوردار خواهد شد. این نکته را مزدا به من آموخته است.

پایه هر اندیشه و گفتار و کردارمان باید از روی خرد باشد.

بند ۱- کسی که اندیشه و گفتار و کردارش از روی خرد پاک و برابر
آیین اهورایی باشد، پروردگار دانا به او نیروی معنوی و
شجاعت ذاتی و رسایی تن و روان خواهد بخشید.

بهترین زندگی بهره نیک اندیشان و خداپرستان است.

بند ۲- از آن جایی که اهورامزدا آفریدگار کل و پدر راستی است،
بهترین زندگانی را بهره کسی خواهد ساخت که گفتارش
همراه با نیک اندیشی و خرد پاک و کردارش برایمان و مهر
خدایی استوار باشد.

اهورامزدا آفریننده سپتامینو یا خرد مقدس است.

بند ۳- ای مزدا تویی آفریننده سپتامینو یا خرد پاک، ای کسی که

جهان شادی بخش آفریدی تا از پرتو خرد و مهر
جان آفرینت به مردمان آسایش و آرامش رسد و از نیروی
آرمیتی یا ایمان به تو در صلح و دوستی به سر برند.

در پایان راستی بر دروغ و نیکی بر بدی پیروز خواهد شد.

بند ۴- ای مزدا با نیروی خرد پاکت، پیروان دروغ و بدی در پایان
گرفتار شکست و نابودی خواهند شد، نه پیروان راستی و
نیکی، چه در برابر فرمانت پیوسته مرد درستکار کم‌دار
به‌رستگاری و خوشبختی رسد و دروغ‌پرست مالدار گرفتار
بدبختی و بی‌چارگی شود.

نیکی پیوسته بهره‌نیکان و بدی بهره‌بدان است.

بند ۵- ای مزدا - بی‌گمان دروغ‌پرستی که در کردار خویش پیرو
بدمنشی است، هرگز بدون مهر و بخشایش تو از نعمت خرد
پاک که به پیروان راستی وعده داده شده بهره‌مند نخواهد
شد.

سرانجام پیروزی و خوشبختی بهره‌مبارزان راه راستی است.

بند ۶- ای اهورامزدا - کسانی که برای پیشبرد نیکی پیکار می‌کنند،
بر آنان فروغ راستی و دانش ایزدی بتابان. باشد که برابر
فرمان تو چنین کسان بسیار چیزهای نیک دریابند و کارهای
بسیار نیکی انجام دهند.

گناهکاران بدون بخشایش مزدا رستگار نخواهند شد.

بند ۱- هنگامی که راستی بر دروغ چیره شود، برابر آن چه خواست
توست بدکاران و نیکوکاران هریک به سزا و پاداش خود
رسند، تا آن‌گاه که مهر تو ای اهورا برانگیخته شود و
بخشایش تو به دوزخیان روی آورد.^(۱)

زمان پیروزی راستی بر دروغ نشانه کمال زندگی آدمیان است.

بند ۲- ای اهورامزدا - مرا از زمان فرارسیدن رستاخیز و روز
واپسین و یا هنگام چیرگی راستی بر دروغ آگاه ساز. بی‌گمان
چنین واقعه بزرگی نشانه رسایی زندگانی معنوی آدمیان

۱. و همان‌گونه که در نماز به نام ستایش آمده: «أفدم بوجید دروندانچ اژدووخ»، در پایان
دروندان نیز از دوزخ رستگاری می‌یابند و از مهر و بخشایش اهورامزدا بهره‌مند می‌شوند.

است و چنین آگهی برای مردم جهان مژده‌ای بزرگ خواهد بود.

تنها با دانش و خرد است که آدمی می‌تواند حقیقت را دریابد.

بند ۳- بشود که همه از بهترین دانش و خرد آگاه شویم، چه دانشی که اهورامزدا، خداوند خرد، به ما آموزد بی‌گمان مقدس، خردمندان و همیشه سودمند است. ای مزدا می‌دانم، تنها با کرداری که برانگیخته اندیشه نیک است، می‌توان به خوشبختی رسید.

آدمی به هر چه اراده کند به آن خواهد رسید^(۱).

بند ۴- کسی که اندیشه خود را متوجه راه نیک یا بد کند، با گفتار و کردار ویژه خود شخصیت خود را در آن آشکار خواهد ساخت و اراده او پیرو همان راه خواهد شد، چه برابر آیین مزدا و خرد پاک او، هر کسی در دو جهان جای ویژه‌ای برابر خرد و وجدان خود خواهد داشت.

بشود که فرمانروایان راست و درست بر ما فرمانروایی کنند.

بند ۵- بشود که فرمانروایان نیک و پاک بر ما فرمانروایی کنند، نه فرمانروایان بد و نادرست. چه پاکی و راستی از گاه تولد تا مرگ برای آدمی بهترین بخشش است. بشود که چنین فرمانروایان نیک و پاک برای خوشبختی ما در جهان

۱. هرچه بینی دلت همان خواهد هرچه خواهد دلت همان بینی

فرمانروایی کنند^(۱)

سپنتامینو یا خرد پاک بهترین پناهگاه مردم جهان است.

بند ۶- سپنتامینو (خرد پاک) پناهگاه امن ماست، او به ما رسایی و جاودانگی، دو بخشش بزرگی خواهد بخشید که تنها از راه نیک منشی و ایمان پاک به دست خواهد آمد. آری ای مزدا می دانم که از همان آغاز این درست ترین راه زندگی است.

در برابر خشم و ستم دیگران ایستادگی کنید.

بند ۷- خشم باید بازداشته شود. در برابر ستم و زور باید ایستادگی کرد. ای کسانی که در پاک منشی استوارید، برای پیشرفت و پیروزی راستی و درستی طرفدار و دوست دار راستی باشید، چه جای چنین کسانی در پایان، سرای اهورایی خواهد بود.

(۲)

پرسش اهورایی

بند ۸- ای مزدا - چیست پاداش شهریاری تو برای چون منی و یارانم. به چه میزان است بخشایش تو در هنگام رسیدگی به نامه کردارمان در روز واپسین از روی سنجش میزان ایمان و منش مان ای اهورا؟

بند ۹- ای مزدا - آیا با نیروی اشا (ایمان به تو) خواهم توانست در

۱. آیه معروف «یوژ دامشیائی ائیپی زاتم وهیشتا» پاکیزگی برای آدمیان از گاه تولد تا مرگ بهترین بخشش است، در این بند است.

۲. در اوستاهای بعدی از جمله گاه هاون، این گونه پرسش های اشوزرتشت را به پرسش های اهورایی نامزد کرده می فرماید: اهو ابریش برشتم اشه ونم اشه رتوم یزه میدی، بر پرسش های اهورایی که رد پرسش هاست درود می فرستیم.

برابر ستم و آزار دشمنانم پایدار و استوار بمانم؟ از تو می‌خواهم مرا از یاری و پشتیبانی خویش آگاه فرمایی، چون که یک سئوشیانت و خیرخواهی چون من باید از میزان پشتیبانی تو باخبر باشد.

نارو بودن نوشابه‌های مستی آور.

بند ۱۰- ای مزدا چه وقت مردم به حقیقت پی خواهند برد؟ کی این آشام‌پلید مستی آور بر خواهد افتاد، چیزی که مردم فریبان زشت‌کردار به وسیله آن دیگران را می‌فریبند و هوش و خرد آنان را می‌زدایند؟

بند ۱۱- کی ای مزدا، راستی و خرد ایزدی و شجاعت معنوی به زندگی افراد خانواده داخل خواهد شد؟ چه کسی آرامش زندگی را جای‌گزین ستم و بی‌دادگری خواهد کرد؟ به سوی چه کسانی بخشش نیک‌منشی فرا خواهد رسید و از سودهای آن برخوردار خواهند شد؟

سوشیانت‌ها چه کسانی هستند؟

بند ۱۲- به راستی کسانی از زمره سوشیانت‌ها و ره‌اندگان مردم جهان به‌شمار خواهند رفت که فرمان‌های مزدا و وظایف خود را با نیک‌منشی به‌جای آورند و بر ضد خشم و ستم به‌پا خیزند و آن را در هم شکنند.

باید گمراهان را به راه راست رهنمایی کرد.

بند ۱- ای مزدا و ای اشا، بندوه تباه کار در برابر من ایستاده است و نمی‌گذارد غفلت‌زدگان را بیدار و به راه راست رهبری کنم - ای مزدا روی به من کن و با بخشش نیک‌منشی مرا نیرویی ده تا براو و همانند او چیره شوم.

بندوه Bendva یکی از دشمنان اشوزرتشت.

بند ۲- این بندوه گمراه‌کننده یکی از دروغ‌پرستانی است که با آموزش‌های دروغین خود مدتی است مرا نگران کرده. این‌گونه مردم فریبان از راستی و خرد ایزدی گریزانند و هرگز در پی آن بر نمی‌آیند که با پاک‌منشان به پیوندند و با آنان از روی خرد و درستی به بحث پردازند.

پایه دین مزدیسنی بر راستی استوار است.

بند ۳- چون پایه دین مزدیسنی بر راستی استوار است، همیشه سودبخش است و از آنجایی که پایه دین دیوپرستی بر دروغ نهاده شده همیشه زیان‌بخش می‌باشد، از این روی من می‌خواهم مردم به پاک‌منشان بپیوندند و هم‌بستگی خود را با دروغ‌پرستان بگسلانند.

بدکرداران و بداندیشان مخالف آبادانی جهان‌اند.

بند ۴- این دروغ‌پرستان بدکردار با زبان خویش در میان مردم رشک و خشم بر می‌انگیزند و مخالف آبادانی و پیشرفت جهان‌اند -

به راستی بدکارانی که در پی گسترش کارهای زشت هستند،
نظر به سرشت بد خویش همیشه راه دیوان را بر می‌گزینند.

سود فداکاری و از خودگذشتگی

بند ۵- خوشی و فراوانی نعمت از آن کسی است که از خود گذشته
و پاک‌منش باشد. چنین کسی به واسطه داشتن فروتنی و
پارسایی سزاوار آن خواهد بود که دارای خرد ایزدی گشته
و در کشور جاودانی اهورایی پیوسته به سر برد.

باید نخست فرمان‌های دین را به درستی آموخت و آن‌گاه به دیگران یاد
داد.

بند ۶- ای مزدا از تو درخواست می‌کنم، وظیفه مرا که باید از روی
خرد و راستی انجام یابد به من روشن سازی تا ضمن این‌که
آیین تو را به درستی دریابم، بتوانم چنان‌چه باید به دیگران
بیاموزم.

کسی که پشتیبان راستی است، یاور نیکان خواهد بود.

بند ۷- بشود که هر کسی با اندیشه نیک توأم با راستی این دین را
فراگیرد، چون تنها اهورامزدا به درستی آگاه است که کدام
یک از پیشوایان و سپاهیان و کشاورزان به این دین گرویده و
در گسترش آن به من یاری می‌کند.^(۱)

۱. طبقات سه‌گانه مردم در زمان اشوزرتشت پیشوایان دین، سپاهیان و سوم کشاورزان
بودند که به‌دام‌پروری نیز می‌پرداختند.

بشود که ما همه پیک پیام اهورایی باشیم.

بند ۸- ای مزدا اهورا - از تو درخواست می‌کنم، به فرشوستر^(۱) و دیگر یارانم بهترین بخشش ارزانی داری تا با راستی و نیروی مینوی بتوانیم با هم پیک پیام تو باشیم.

پیروان راستی نباید با دروغ پرستان آمیزش کنند.

بند ۹- آن یاور کوشایی که برای خدمت به مردم برگزیده شده باید فرمان‌های مزدا را نیک به خاطر بسپارد و بداند که پیرو راستی نباید با دروغ پرستان آمیزش کند. تو هم ای جاماسب بدان که هرکس به گروه راستان پیوست در روز بازپسین (در پایان) از بهترین پاداش برخوردار خواهد شد.

پیروان راستی باید پیوسته اهورامزدا را پشتیبان خود بدانند.

بند ۱۰- ای مزدا - من تن و جان و روان پیروان با ایمان راه راستی و پاک‌منشی و گروندگان به این آیین مقدس را در پناه و حمایت تو می‌سپارم، زیرا تویی توانای بزرگ و نیرومند و زوال‌ناپذیر.

بند ۱۱- ولی روان زشت‌کاران و بدگفتاران و همه پیروان دروغ از خوی بد خویش پیوسته در شکنجه‌اند و در پایان به سرای دروغ جایی که منزل اصلی آنان است، راه خواهند یافت.

۱. فرشوستر و جاماسب از یاوران باوفای اشوزرتشت به‌شمارند.

خرد و راستی بهترین بخشش‌های پروردگار است.

بند ۱۲- ای مزدا اهورا - من که زرتشت هستم تو را با سرودهای
ستایش خود آفرین می‌گویم و از تو درخواست می‌کنم ما را
از بخشش بهترین راستی و خرد مقدس بهره‌مند سازی، زیرا
این نعمت‌ها از بزرگترین بخشش‌های توست.

درگاه سختی جز از پروردگار پشتیبانی نداریم.

بند ۱- ای اهورامزدا - در هنگام سختی و بدبختی تنها پرتو مهر تو هست که می تواند به روان ما آرامش و آسایش بخشد - آیا جز راستی و پاک منشی، که پرتوی از هستی توست، چه چیز دیگری به یاری و کمک من و پیروانم خواهد شتافت؟

بند ۲- کسانی که در این جهان بخواهند زندگانی را با خوشی و آرامش به سر برند، چگونه باید رفتار کنند! بی گمان چنین کسانی باید در پرتو درخشان خورشید راستی و برابر آیین پاکت زندگی کنند. چنین کسانی چه در این جهان و چه پس از آن نیز به خوشی و جاودانی خواهند رسید.

وظیفه ماست که دیگران را به راه راست رهبری کنیم.

بند ۳- ای مزدا می دانم که تو نیک منشی و از خودگذشتگی و راستی را بهره کسانی می کنی که با کوشش تمام مردمان پیرامون خود را که هنوز پیرو دروغ اند به دین راستی در آورند.

رسیدن به بهشت تنها با پیروی از راستی و نیک اندیشی و نیروی معنوی فراهم می شود.

بند ۴- ای مزدا اهورا- تو را می ستاییم و آرزو مندیم به یاری بهترین راستی و نیک اندیشی و نیروی معنوی همه ما پویندگان راهت بتوانیم پیوسته گوش به فرمان تو داشته باشیم و با استواری تمام پایداری کنیم و به آن چه تو در بهشت گروثمان به ما نوید داده ای برسیم.

به یاری پروردگار می توان در هر کار نیکی کامیاب شد.

بند ۵- از آن فرازین گاه ای مزدا اهورا یاری و پشتیبانیت را برابر قانون اشا به کسانی بخش که پیوسته گوش به فرمان تو دارند و پیام مقدست را به جهانیان می رسانند، چه تنها کمک و یاری توست که می تواند ما را کامیاب گرداند.

فرمان های دین را باید با خردمندی و بدون تظاهر انجام داد.

بند ۶- ای مزدا- من که زرتشت و دوستدار تو هستم آواز خود را با گفتار مقدس مانتره بلند می کنم. آرزو مندم، پیوسته زبانم را با گفتار راستین بیارایی و با خرد پاکت مرا از نکته های باریک

وظیفه‌های دینی‌ام آگاه‌سازی.

پاکی و نیک‌اندیشی پاسدار آزادی است.

بند ۷- از شما ای فروزگان مزدای توانا و ای پاسداران آزادی - ای اشا و ای وهومن که سزاوار بهترین نیایشید، با سرودهای خود خواهانم که به سوی من بشتابید و مرا در انجام رسالت خود به درستی یاری فرمایید.

پروردگار را تنها بانروی ایمان و خردمی توان شناخت.

بند ۸- ای مزدا با دستهای برافراشته و سرودهای ستایش خود که پر از راز و نیاز به درگاه توست خواستارم، مرا چون دوستی باوفا و فروتن‌پذیری، تا بتوانم در پرتو اشا (ایمان) و وهومن (خرد پاک) به تو نزدیک شوم.

همه باید به سوی خداوند خود بازگردیم.

بند ۹- اینک با سرودهای ستایش خود که از روی راستی و پاک‌منشی و نیروی روانی‌ام برخاسته آرزومندم پس از انجام رسالت خود و آشنا کردن مردمان از بهره و سودهای آیین مقدست با سرافرازی تمام به سویت بازگردم.

همه آفرینش‌های زیبا و نورانی نمایانگر بزرگی پروردگارند.

بند ۱۰- پروردگارا همه کارهایی که در گذشته و حال انجام داده و می‌دهم از روی پاک‌منشی و راستی است و سرودهای ستایشم از دیدن آفرینش‌های نغز و زیبای تو چون خورشید تابان و سپیده دم روشن الهام می‌گیرد و می‌دانم که

همه آفرینش‌ها ستایشگر تواند ای مزدا.

فرمان خدا را باید از روی راستی و پاک‌منشی انجام داد.

بند ۱۱- ای مزدا تا مرا تاب و توانست می‌خواهم ستایشگر تو باشم

- ای فزاینده هستی. آری آدمی تنها از روی راستی (اشا) و

پاک‌منشی (وهومن) می‌تواند کارهایی را که مورد پسند

توست انجام دهد.

وهو خشترگات

یسناى ۵۱

خشتر، نیروی خویشتن داری یا تسلط بر نفس است.

بند ۱- نیروی نیک خویشتن داری نعمت بزرگی است که مزدا به کسی بخشد تا از روی خرد و راستی وظایف خود را به جای آورد. ای مزدا از تو خواستارم که آن را بهره ما بگردانی.

آرمییتی (فروتنی) خشتر (شجاعت معنوی) و وهومن (پاک منشی) وسیله رستگاری است.

بند ۲- ای مزدا اهورا - پیش از همه آفرینش های نیک تو را می ستایم و از روی راستی خواستارم که فروتنی و شجاعت معنوی و پاک منشی را که موجب رستگاری است، به کسانی ارزانی داری که تو را به درستی و بدون روی و ریا ستایش

می‌کنند.

بند ۳- اهورامزدا ستایش کسانی را می‌شنود که در کردار و گفتار به درستی برابر فرمان او رفتار کنند و خود او را در هر کاری الهام‌بخش خود بدانند.

پرسش‌های اشوزرتشت از اهورامزدا.

بند ۴- پروردگارا (از تو پرسشی دارم، چه می‌خواهم به راستی بدانم) چگونه مهر سرشار خود را به پیروان باوفایت نشان می‌دهی؟ از چه راهی به توبه درست یا نادرست گناهکاری پی می‌بری؟

راستی و درستی مردمانی را، که خود را پارسا و پرهیزکار می‌دانند، از چه راهی در می‌یابی؟
نیروی سرشار تو را در کار آفرینش و شهریاری جاودانی تو را در جهان چگونه می‌توان دریافت؟

بند ۵- همه این پرسش‌ها از سوی کسی است که او را به رهبری مردمان برگزیده‌ای - کسی که نسبت به تو فروتن و فرمانبردار است. کسی که می‌خواهد راستی و درستی را به مردم بیاموزد و کسی که خواهان است جهانیان را به رازهای آفرینش و هنجار هستی آگاه سازد.

بند ۶- در پایان اهورامزدا - به کسی که راه نیک را پیروی کرده باشد و زندگانی خود را برای خشنود ساختن او به سر برده باشد پاداش جاودانی خواهد بخشید؟ همچنین زشت کردارانی

که فرمان او را به جا نیاورند به جزای بد گرفتار خواهد ساخت؟

تنها از اهورامزدا باید درخواست برآورده شدن حاجات کرد.

بند ۷- ای مزدا - ای کسی که (سپنتا) زمین (و خرداد) آب و (امرداد) گیاهان را آفریدی. ای کسی که تنها برآورنده نیازهای بندگانی - به من رسایی و نیروی تن و جاودانی روان و خرد پاک ارزانی دار تا پیوسته آیین تو را با استواری و پایداری به دیگران بیاموزم.

بند ۸- هردانا و خردمندی باید دیگران را از پیامد کردار نیک و بد آگاه سازد و بیاموزد که پایان کارهای زشت بدبختی و سرانجام کارهای نیک خوشبختی است.

بند ۹- پاداش و سزایی که اهورامزدا در روز بازپسین به نیکان و بدان می دهد، برای همه ما نشانه آن است که سرانجام بدی چیزی جز بدبختی و پایان راستی چیزی جز خوشبختی نخواهد بود.

بند ۱۰- کسی که در پی آزار و تباهی دیگران است، دشمن نیکی و فرزند دروغ و گمراهی به شمار است. چنین کسی دارای اندیشه ای نارسا و فهمی ناتوان و منشی زشت است. همه باید بکوشیم تا راستی و درستی را در میان مردم رواج دهیم و اندیشه و خرد آنان را کامل سازیم.

دوست اشوزرتشت کسی است که از خرد و راستی پیروی کند.

بند ۱۱- به راستی، دوست زرتشت کسی است که طرفدار راستی و پیرو خرد خدادادی باشد، کسی که خواهان پارسایی و نیک اندیشی است. چنین کسی شایسته هموندی انجمن برادری مغان (موبدان) خواهد بود.^(۱)
گروهی از دشمنان زرتشت به نام کاوی‌ها^(۲) خوانده می‌شدند.

بند ۱۲- پیروان کاوی هرگز زرتشت اسپنتمان را خشنود نساخته‌اند، گرچه افرادی از این گروه کوشیده‌اند با اندیشه‌ای رسا راه نجات خود را در زندگی دریابند و به رستگاری برسند.

پشیمانی پایان کاربدان است.

بند ۱۳- گمراهان و دروغ‌پرستان که به فرمان خدا و راه درست زندگی ارجی نمی‌نهند و با فریب دیگران آرامش زندگی مردم را برهم می‌زنند، بی‌گمان روز واپسین روانشان بر سر پل چینود به بیم و هراس می‌افتد و از کردار و گفتار بد خویش پشیمان خواهند شد.

بند ۱۴- کشاورزی و آبادانی زمین و پرورش چارپایان سودمند از

۱. انجمن مغان یا موبدان در زمان زرتشت از کسانی فراهم شده بود که با رهبری آن و خشور، در نوسازی دین کوشا بودند و هموندان نخستین آن گشتاسب، فرشوستر، جاماسب و میدیوماه بودند.

۲. کاوی‌ها شاهزادگان کیانی بودند که پیش از پذیرش دین اشوزرتشت به وسیله گشتاسب کیانی، با آن و خشور به دشمنی برخاسته بودند و گروهی دیگر کرپان‌ها یا پیشوایان دین پیش از اشوزرتشت بودند.

آموزش‌های زرتشت است. کرپان‌ها این پیشوایان دروغین نمی‌گذارند مردم به کشاورزی و آبادانی زمین بپردازند و به‌جای پرورش دام‌ها قربانی آنان را به مردم می‌آموزند. بی‌گمان در پایان نتیجه‌کردار زشت و بدآموزی‌های خود را خواهند دید و گرفتار دوزخ خواهند شد.

بهشت یا بهترین زندگانی دو جهان بهره‌پارسایان و نیک‌منشان است.

بند ۱۵- همان مزد و پاداشی که زرتشت در انجمن برادری مغان از آن سخن رانده است، بهشت گروثمانی است که اهورامزدا از آغاز مقرر داشته و آن پاداش، تنها بهره‌کسی خواهد بود که پارسا و نیک‌منش باشد.

پذیرفتن گشتاسب دین زرتشتی را.

بند ۱۶- کی گشتاسب به یاری انجمن برادری آیین بهی را با پاک‌منشی برگزید و به‌راه پارسایی با اندیشه و خرد نیک‌گام نهاد. باشد که مزدا اهورای پاک برابر قانون ابدی خود همه را به سوی راستی رهنمایی فرماید.

فرشوشتر نیز زندگی خود را وقف خدمت به دین بهی می‌کند.

بند ۱۷- فرشوشتر هوگوه با خشنودی، زندگی خود را در راه خدمت به آیین مقدس پیشکش نمود. بشود که مزدا اهورا او را برای ایمان پاکش، بهره‌راستی و رستگاری ارزانی دارد.

ایمان آوردن جاماسب وزیر گشتاسب شاه.

بند ۱۸- جاماسب هوگوه آن دانای خردمند نیز به آیین راستی

درآمد. بشود که اهورامزدا از برای ایمان پاکش او را از دانش
رسا و منش پاک برخوردار سازد و هم چنین به همه کسانی که
به دین بهی ایمان می آورند، بهره نیک منشی و دانایی ارزانی
دارد.

ایمان آوردن میدیوماه پسرعموی زرتشت.

بند ۱۹- میدیوماه اسپنتمان نیز پس از آن که از روی نیک منشی و
دانش راستین، این دین را پذیرفت، دریافت که برای
خوشبختی دیگران باید در راه آموزش دین بهی کوشا باشد،
چه پیروی از آیین مزدا برای مردم جهان بهترین چیز است.

اهورامزدا پناه و پشتیبان پیروان راستی است.

بند ۲۰- ای کسانی که با اندیشه پاک به ما پیوسته اید و با منش پاک و
راستی و فروتنی در پیشبرد آیین راست و درست کوشا
هستید، بشود که مزدا بنا به وعده خود پناه و پشتیبان همه
شما باشد و به خوشی جاودانی برسید.

به یاری خرد پاک و ایمان درست می توان به حقیقت دست یافت.

بند ۲۱- در پرتو خرد پاک و ایمان درست می توان به حقیقت رسید.
چنین کسی راه راست را در می یابد و با اندیشه و گفتار و
کردار نیک خود همه را به راه راست رهبری می کند. ای
اهورامزدا از تو درخواست می کنم، بخشش و خرد پاک را
به همه ارزانی داری.

ستایش‌ها باید از روی خرد و ایمان و دور از ریا باشد.

بند ۲۲- از میان مردمان، کسی که به درستی و راستی و بدون تظاهر و ریا ستایش خود را به اهورامزدا پیشکش کند، پروردگار دانا آن را به خوبی در می‌یابد - خواه آن ستایش در گذشته یا حال باشد. من چنین کسانی را گرامی می‌دارم و با ذکر نام از آنان سپاس‌گذاری می‌کنم^(۱)

۱. آیه نیگه‌ها تا نام ازین بند یسنا گرفته شده است.

وهیشتوايشت گات

يسناي ۵۳

برآورده شدن آرزوی اشوزرتشت درگسترش یکتاپرستی.

بند ۱- برترین آرزوی زرتشت اسپنتمان برآورده شد، چه
اهورامزدا از راه آشا به آیین او زندگانی جاوید بخشید و حتی
آنان که دشمن دینش بودند آن را پذیرفتند و پیروی
می کنند^(۱)

بهترین راه آموزش دین به مردم.

بند ۲- برای خشنودی مزدا باید همه از روی میل با اندیشه و گفتار
و کردار نیک برای گسترش بهترین دین و انجام کارهای نیک
به آموزش مردم پردازند. پیامد این کوشش هاست که کی

۱. منظور کاوی ها یا شاهان و شاهزادگان خاندان کیانی و کریان ها یا پیشوایان
دین آریایی پیش از اشوزرتشت است.

گشتاسب و فرشوستر هواخواه زرتشت شدند و از سوی
اهورامزدا چون ستوشیانت‌ها^(۱) در آموزش راه درست دین
به مردم کامیاب گردیدند.

آزادی رأی جوانان در برگزیدن همسر.

بند ۳- و تو ای پورو چیست، ای جوان‌ترین دختر زرتشت از
خاندان هچت اسپ، من که پدر تو هستم (جاماسب) را که
یاور دین مزداست از روی راستی و منش پاک به همسری تو
برگزیده‌ام، اینک برو با خردت مشورت کن و در صورت
پسندیدن او، با عشق پاک در انجام وظیفه مقدس زناشویی
بکوش.

پاسخ پورو چیست به پدر پس از اندیشه ژرف.

بند ۴- ای پدر، پس از ژرف‌اندیشی، من (جاماسب) را پسندیدم و
دوست دارم و با ته دل به او مهر خواهم ورزید و او را
به‌عنوان شوهر آینده خود مانند پدر و بزرگ‌تر و راهنمای
خود خواهم پذیرفت. بشود که مزدا اهورا بخشش
نیک‌اندیشی را همیشه بهره ما سازد.

اندرزاشوزرتشت در مجلس عروسی پورو چیست به نوه‌مسران.

بند ۵- ای نوعروسان و دامادان، روی سخنم با شماست، به‌اندرزم
گوش دهید و گفتارم را به‌خاطر بسپارید و با غیرت در پی

۱. ستوشیانت یعنی خیرخواه و رستگاری بخش که بعدها به‌عنوان موعودهای آینده
برای نجات بشر خواهند آمد.

زندگانی پاک‌منشی برآید. هریک از شما باید در کردار نیک و مهرورزی بردیگری پیش‌دستی جوید تا این زندگانی مقدس زناشویی را با شادی و خرمی به پایان رسانید.

دنباله اندرز اشوزرتشت به مردان و زنان.

بند ۶- ای مردان و زنان، راه راست را دریابید و با منش پاک آن را پیروی کنید و هیچ‌گاه گرد دروغ و خوشی‌های زودگذر زندگی که تباه‌کننده خوشبختی شما در آینده است نگردید، زیرا لذتی که با بدن‌امی و گناه همراه باشد چون زهر کُشنده‌ای است که به شیرینی درآمیخته و همانند خورش دوزخی است. با این جور کارها زندگانی گیتی و مینوی خود را تباه مسازید.

دنباله اندرز اشوزرتشت.

بند ۷- ای جوانان و همسران، پاداش پیروی از راه درست و راست زندگی را پروردگار به کسی بخشد که هوا و هوس و خودخواهی و آرزوهای باطل را از خود دور سازد و بر نفس خویش چیره شود، زیرا کوتاهی و غفلت در این راه پایانش جز ناله و افسوس نخواهد بود.

بند ۸- فریب‌خوردگانی که دست به کردار زشت زنند گرفتار بدبختی و نیستی خواهند شد که سرانجامش خروش و فریاد و ناله است. ولی زنان و مردانی که به اندرز و راهنمایی من گوش دهند آرامش و خوشی زندگی بهره‌شان خواهد

بود و سختی و رنج از آنان دور می شود و به نیکنامی
جاودانی می رسند.

اهورا مزدا یاور نیکوکاران و درست اندیشان است.

بند ۹- پیروان راه بد مردم نیک را خوار شمارند و دیگران را بر ضد
آنان و ا می دارند.

اینان چون فرمانبر نفس خویش اند، دین داران را پست
شمارند و می کوشند تا آنان را آلوده سازند. کیست آن سرور
دادگری که با تمام وجود بر ضد آنان برخیزد. ای مزدا تنها
تو می توانی با نیروی خود دین داران درست کردار و
نیک اندیش را یار و یاور باشی و آنان را نیکوترین پاداش و
مزد بخشی.